

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos *weekend*

Piątek
20 maja 2022
nr 38 (LXXVII)
cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
WŁAMYWACZ
PONOWNIE ZA
KRATKAMI STR. 2-3

WYWIAD
MACIERZYŃSTWO
TO PIĘKNA RZECZ
STR. 9

SPORT
Z WIATREM
W ŻAGLACH
STR. 13

Noc muzealnych atrakcji

WYDARZENIE: Wystrzałem z armaty w Czeskim Cieszynie zostanie dziś zainaugurowana tegoroczna ogólnokrajowa XVIII edycja Nocy Muzeów w Republice Czeskiej, która potrwa od 20 maja do 11 czerwca. Weźmie w niej udział rekordowa liczba 592 instytucji ze 176 miast. Sporo atrakcji dla zwiedzających przygotowały Cieszyn i Czeski Cieszyn – tej nocy swoje podwoje otworzy ponad 30 miejsc po obu stronach Olzy.

Łukasz Klimaniec

Dla Czeskiego Cieszyna to duże wydarzenie i zarazem spore wyróżnienie – popularna Noc Muzeów, która w poprzednich latach w Republice Czeskiej rozpoczynała się w Czeskich Budziejowicach (2019 r.), Karlowych Warach (2019 r.), Litomierzycach (2017 r.) czy Libercu (2015 r.), tym razem swoją ogólnokrajową inaugurację będzie miała nad Olzą. Program jest niezwykle atrakcyjny, zwłaszcza że został połączony z XIII Cieszyńską Nocą Muzeów. Już dziś chętni mogą skorzystać z oferty ponad 30 miejsc po obu stronach Olzy – bezpłatnie można zwiedzić muzea i inne zabytkowe obiekty lub wziąć udział w ciekawych wydarzeniach towarzyszących. To okazja, żeby lepiej poznać, zobaczyć, a nawet dotknąć historii regionu.

– Festiwal Nocy Muzeów od lat cieszy się dużą popularnością. W tym roku obejmuje również kilka wydarzeń w województwie morawsko-śląskim. Bardzo się cieszę, że w tym roku w naszym Muzeum Ziemi Cieszyńskiej odbywa się ogólnokrajowa inauguracja tego wydarzenia. Został przygotowany naprawdę bogaty program, w który w Czeskim Cieszynie włączyło się szereg instytucji kulturalnych, kościołów, ale także browar czy kawiarnia – zaznacza Lukáš Curylo, wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. kultury.

W organizację wydarzenia w współpracy z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej włączyły się m.in. miasto Czeski Cieszyn, Teatr Cieszyński, Biblioteka Miejska, Kawiarnia Avion, kościoły katolicki i ewangelicki, Diakonia Śląska. W Cieszynie natomiast w akcję zaangażowały się m.in. Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Zamek Cieszyn, Książnica Cieszyńska i Browar Zamkowy Cieszyn.

– Noc muzealną rozpoczniemy dokładnie o 18.00 przed głównym

wejściem do budynku naszego muzeum symbolicznym wystrzałem z repliki zabytkowej armaty – zapowiada Zbyšek Ondřeka, dyrektor Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Inaugurację uświetni występ zespołu folklorystycznego, a następnie zwiedzający będą mogli... przenieść się w czasie za sprawą wydarzeń, jakie zaplanowano na muzealnym dziedzińcu i wewnątrz budynku. Wszystko za sprawą kupców i rzemieślników prezentujących rzemiosło sięgające nawet XVII wieku. Będzie można zobaczyć m.in. zwyczaje i tradycje związane z rolnictwem w obszarach górskich, pokazy garnarstwa nawiązujące do jabłonkowskiej tradycji tego rzemiosła, pokazy rzeźbienia, zdobienia tradycyjnych pierników, a także sztukę szycia replik strojów historycznych z epoki.

Chętni będą mogli wziąć udział w oprowadzaniu z przewodnikiem po poszczególnych wystawach Muzeum Ziemi Cieszyńskiej lub indywidualnie zwiedzić ekspozycję poświęconą krajobrazowi rzeczniczemu regionu i jego przemianom. Nie

Fot. ARC

lada gratką będzie możliwość zobaczenia niedostępnych na co dzień bibliotecznych zbiorów znajdujących się w podziemiach budynku.

Z kolei w Cieszynie salwa armatnia Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego oznajmiająca początek Nocy Muzeów wystrzeli o 19.00 przed siedzibą Muzeum Śląska

Cieszyńskiego. Chętni mogą m.in. zobaczyć pokazy rzemiosł w Parku Pokoju, zwiedzić ekspozycje Muzeum, wysłuchać krótkich prelekcji, zobaczyć salę Ratusza, Muzeum Drukarstwa, wejść do Rotundy na Wzgórzu Zamkowym, a także przekonać się, co kryje się za tajemniczą furtką na tym wzgórzu. ▲

Wyjątkowe wydarzenie

Festiwal Nocy Muzeów organizuje Stowarzyszenie Muzeów i Galerii Republiki Czeskiej, we współpracy z Ministerstwem Kultury, a także z innymi jednostkami kultury, a nawet prywatnymi podmiotami. Wydarzenie łączy działalność muzeów i galerii w całym kraju, które oprócz zwiedzania wystaw stałych i tymczasowych oferują zwiedzającym szereg programów towarzyszących.

Więcej na str. 4

REKLAMA

KORYTKA, PIECZENIE, INDYKI, ...
+420 736 626 848

www.vitalniobchod.cz

GE-832

MK PZKO w Darkowie
oraz chór „Lira”
zapraszają na

MAJ
NAD OLZĄ

niedziela 22. 5. 2022 od godz. 15.00
Dom Polski PZKO w Karwinie-Frysztacie

W programie: chór „Lira” z gośćmi, dzieci przedszkola w Karwinie oraz zespół wokalny „Dobry Wieczór”

GE-312

ZDANIEM... Danuty Chlup

danuta.chlup@glos.live

Finał Międzynarodowego Przeglądu Kapel w Mostach koło Jabłonkowa, który odbył się w sobotę, skłonił mnie do zastanowienia się nad pieśniami różnych narodów, które uważane są, obok hymnów narodowych, za szczególnie ważne – na tyle, że słucha się ich i śpiewa na stojąco.

Jak relacjonowałam we wtorkowym „Głosie”, przegląd zakończył się pieśnią „Na Královej Holi”, wykonaną przez słowackiego śpiewaka Jána Ambróza. Pieśnią, przy której Słowacy stoją na baczność (choć nie jest hymnem narodowym), jak my Polacy przy „Rocie”. Widownia w Mostach także stała, ponieważ miłośnicy folkloru z Zaolzia lubią i szanują kulturę słowacką. Zresztą pieśń ta, szczególnie w tak świetnym wykonaniu jak u Ambróza, brzmi niesamowicie. Pamiętam, jakie wrażenie na mnie zrobiła, kiedy przed paru laty byłam na festiwalu w podtatrzńskiej Vychodnej i śpiewała ją na stojąco cały amfiteatr.

Dlaczego Polacy stoją na baczność przy „Rocie”, „Marszu Polonii” czy ewentualnie innych, równie patriotycznych pieśniach, Słowacy natomiast przy utworze ludowym, nostalgicznym? Czy to w jakiś sposób świadczy o charakterach narodowych? Myślę, że w pewnym stopniu tak. Patos, waleczność, gotowość do boju są, jak by nie było, cechą charakterystyczną polskiego narodu. Patriotyzm polski przez wieki opierał się na patriotyzmie szlacheckim. Słowacy praktycznie nie mieli swojej szlachty, ich siła narodu tkwi w kulturze ludowej – folklorze, który jest – jak dobrze wiemy – niezwykle żywy, piękny i bogaty.

A Cześci? Przypomniała mi się książka Mariusza Szczygła o Czechach pt. „Zrób sobie raj”. W jednym z rozdziałów autor porównuje teksty różnych hymnów narodowych. I dochodzi do wniosku, że tylko w tym czeskim nikt nie maszeruje, nie zdobywa, nie zwiera szeregów. A prócz hymnu narodowego? Która pieśń jest dla Czechów równie ważna? Chyba jedynie chorał świętowacławski. Utwór piękny, pobożny i patriotyczny, lecz poza środowiskiem kościelnym lub nadzwyczajnymi wydarzeniami o wadze państwowej niezwykle rzadko wykonywany.

Czy z tego zestawienia wynika, że mentalność któregoś z bliskich nam trzech narodów jest lepsza od mentalności pozostałych? Oczywiście, że nie. Różnimy się, uzupełniamy i dzięki temu możemy nawzajem się wzbogacać.

CYTAT NA DZIS

Martin Baxa,
minister kultury RC

Rząd uchwalil, że Ministerstwo Kultury może przeznaczyć ze swojego budżetu przeszło 2 mln koron na zakup materiału służącego do ochrony ukraińskiego dziedzictwa narodowego

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

Sobotni przegląd kapel i zespołów ludowych w Mostach koło Jabłonkowa. Tradycja trzyma się mocno.

FOT. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

20

maja 2022

Imieniny obchodzą:

Kolumba, Bernardyn, Dawid

Wschód słońca: 4.31

Zachód słońca: 20.33

Do końca roku: 225 dni

(Nie)typowe święta:

Światowy Dzień Pszczół

Przysłowie:

„Gdy Bernard grzmi

i deszczy, czerwiec

z pogodą, a lipiec z wodą”

JUTRO...

21

maja 2022

Imieniny obchodzą:

Jan Nepomucen,

Tymoteusz, Wiktor

Wschód słońca: 4.30

Zachód słońca: 20.35

Do końca roku: 224 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Teścia,

Międzynarodowy

Dzień Whisky

Przysłowie:

„Na Jana Nepomucena

wiadoma już zboża cena”

POJUTRZE...

22

maja 2022

Imieniny obchodzą:

Julia, Emil, Ryta

Wschód słońca: 4.28

Zachód słońca: 20.36

Do końca roku: 223 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Praw Zwierząt

Przysłowie:

„Gdy się grzmot w maju

odezwie na wschodzie,

rok sprzyja sianu i zbożu

w urodzie”

POGODA

piątek

dzień: 18 do 26°C
noc: 15 do 14°C
wiatr: 3-5 m/s

sobota

dzień: 16 do 22°C
noc: 15 do 13°C
wiatr: 4-7 m/s

niedziela

dzień: 15 do 19°C
noc: 14 do 9°C
wiatr: 3-6 m/s

Włamywacz ponownie za kratkami

Serię 28 włamań na kwotę ponad półtora miliona koron ma na swoim koncie 47-letni mężczyzna z powiatu karwińskiego. Zasięg jego działania wykraczał poza województwo morawsko-śląskie – włamywacz okradał domy jednorodzinne także w trzech innych regionach. Teraz jest w rękach organów ścigania.

Szymon Brandys

Funkcjonariusze wydziału kryminalnego policji w Ostrawie już od marca badali przypadki włamań do domów, z których znikały przede wszystkim

gotówka, biżuteria i mała elektronika. Metoda działania włamywacza zawsze była ta sama – włamywał się przez okno i przeszukiwał poszczególne pomieszczenia. Policja zauważyła krąg podejrzanych na podstawie m.in. wytypowania recydywistów, którzy w przeszłości dopuszczali się

podobnych przestępstw, a następnie poszukiwała 47-latką listem gończym.

Złapanie włamywacza, jak informuje rzeczniczka prasowa Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie, mjr Pavla Jirouškova, nie było łatwe. – Podejrzany często

• Część zabezpieczonych łupów, które ukradł zatrzymany 47-latek. Fot. Policja RC

Transgraniczne spotkanie

Uczniowie i nauczyciele z Polskiej Szkoły Podstawowej im. Wisławy Szymborskiej w Wędrynie oraz ze Szkoły Podstawowej w Goleiszowie przed weekendem spotkali się na polsko-czeskiej granicy między Leszną Górą, a Wędryną. Obie grupy podążyły ścieżką przyrodniczą „Przyroda nie zna granic”, poznając przy okazji niepowtarzalną roślinność partnerskich gmin. Na koniec wspólnego spaceru dzieci i nauczyciele z obu szkół wzięli udział we wspólnym ognisku, nad którym opiekali kielbaski i dobrze się bawili.

– Tym samym chcieliśmy rozwijać transgraniczne relacje pomiędzy naszymi gminami – mówi o pomysle wspólnej wędrowki Sylwia Cieślarska, wójt gminy Goleiszów.

Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach projektu „Przyroda nie zna granic”, jaki realizują wspólnie Wędrzyna i Goleiszów. Głównym celem tego projektu jest przyrodniczo-turystyczny i gospodarczy rozwój obu gmin, rozszerzenie ich współpracy partnerskiej i skuteczne wykorzystanie walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru pogranicza poprzez utworzenie wspólnej oferty turystycznej. W ramach projektu została m.in. wyznaczona ścieżka przyrodnicza na odcinku Goleiszów – Wędrzyna (łącznie ok. 15 km), wydano wspólną, dwujęzyczną książkę i ulotki „Przyroda nie zna granic/Príroda nezná hranic”, pojawiło się też 15 dwujęzycznych tablic informacyjnych opisujących m.in. dziedzictwo przyrodnicze i religijne obu gmin.

Kierowała taksówką po narkotykach

Policja podczas rutynowej kontroli zatrzymała w środę wieczorem w Czeskim Cieszynie kobietę kierującą taksówką, która przed jazdą piła alkohol i zażyła narkotyki.

– Kobieta przedstawiła wszystkie potrzebne dokumenty. Podczas rozmowy z nią policjanci poczuli zapach alkoholu i w związku z tym przeprowadzili badanie alkometrem. Wartość dwukrotnie robionej pomiaru wykazała przeszło 0,5 promila alkoholu. Kobieta przyznała, że godzinę wcześniej wypijała

W SKRÓCIE

Chcą uczyć się po polsku

W Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie zostanie po wakacjach ponownie otwarta polsko-czeska pierwsza klasa. – Do polskiej grupy zgłosiło się dziesięcioro uczniów. Zdarza się, że czasami jeszcze we wrześniu ktoś dojdzie. Na chwilę obecną ważną wiadomością jest taka, że będzie polska grupa – poinformowała „Głos” zastępca dyrektora szkoły Beata Hupka.

W poniedziałek zakończyło się przyjmowanie kart zapisowych zarówno w Akademii Handlowej, jak i w Polskim Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie.

– Do klas pierwszych zapisało się 70 uczniów – powiedziała dyrektorka gimnazjum Maria Jamot. Według statystyk Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w tym roku szkolnym opuścił mury polskich podstawówek na Zaolziu 202 dziesięcioklasistów. 40 proc. z nich będzie się dalej kształcić w języku polskim. Reszta wybrała czeskie szkoły średnie i zawodowe.

(sch)

Festiwal z »Blizną« Danuty Chlup

Biblioteka Trzyniec szykuje drugą edycję Festiwalu Czytelnictwa ČteFest 2022. Jednym z punktów programu będzie spotkanie z pisarką i redaktorką naszej gazety Danutą Chlup. Festiwal zostanie zainaugurowany w piątek 27 bm. koncertem Beaty Hlavenkovej. Wśród gości trwającej przez tydzień imprezy znajdą się takie osobistości, jak emerytowany profesor literatury angielskiej Uniwersytetu Karola w Pradze, tłumacz z języka angielskiego i czołowy czeski szekspirológ Martin Hilský oraz laureatka nagrody „Magnesia Litera” i Nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie literatury, pisarka bułgarskiego pochodzenia Bianca Bellowa.

Spotkanie z zaolziańską autorką odbędzie się w środę 1 czerwca o godz. 18.00 w Café Maroszek. Zaprezentuje na nim zarówno swoją debiutancką „Bliznę”, która została wydana także w języku czeskim, jak i pozostałe powieści.

(sch)

Zapalił się tramwaj

W Ostrawie zapalił się w środę rano tramwaj kursujący na linii nr 10. Przyczyną była awaria techniczna troleju. Około dwudziestu podróżnych oraz motornicza wydoszali się na czas z wypełniających się dymem wagonów. Nikomu nic się nie stało.

– Rozległa się mała eksplozja, po czym za szybą zobaczyłam płomień. Do wagonu zaczął przelikać dym. Pani kierująca tramwajem otworzyła drzwi i wysiedliśmy – opisała zdarzenie 16-latką, która jechała tramwajem do szkoły. Do incydentu doszło na przystanku Důl Zárubek w Śląskiej Ostrawie. Na miejscu interweniowali strażacy. Doszło do opóźnień w kursowaniu komunikacji miejskiej.

(dc)

Kolejne prace na cmentarzu

• Społecznicy porządkują cmentarz. Fot. OLZA PRO

Stowarzyszenie OLZA PRO wraz z członkami kilku karwińskich stowarzyszeń oraz parafii ewangelickiej we Frysztaście kontynuują porządkowanie i kultywowanie terenu starego cmentarza ewangelickiego w Karwinie-Meksyku. Brygada społeczników będzie pracowała na cmentarzu w dwie kolejne soboty: darczyniów działki pod cmentarz,

Prace na cmentarzu prowadzone są zawsze wiosną i jesienią, zwykle po pięć razy w ciągu każdej z tych pór roku. Miejsce, jeszcze przed jutro oraz 28 bm. Początek prac o godz. 9.00. Mile widziani są wszyscy chętni do pomocy.

– W kwietniu i maju udało nam się rozwieść 16 ton grubego żwiru na drogę dojazdową, wycięto kilka suchych drzew i zarosli oraz oczyszczano nagrobki i alejki

cmentarne. W najbliższą sobotę chcemy dokończyć drogę i kontynuować rozpoczęte prace porządkowe koło wjazdu oraz w tylnej części cmentarza – informuje Stanisław Kolek z OLZA PRO.

Prace na cmentarzu prowadzone są zawsze wiosną i jesienią, zwykle po pięć razy w ciągu każdej z tych pór roku. Miejsce, jeszcze przed jutro oraz 28 bm. Początek prac o godz. 9.00. Mile widziani są wszyscy chętni do pomocy.

– W kwietniu i maju udało nam się rozwieść 16 ton grubego żwiru na drogę dojazdową, wycięto kilka suchych drzew i zarosli oraz oczyszczano nagrobki i alejki

fotografii z archiwum. (dc)

Ta ostatnia okazja...

• Miejsce na budowę nowych domów jednorodzinnych w Boguminie. Fot. ARC UM

Mieszkańcy Bogumina i inni chętni będą mieli w poniedziałek jedną z ostatnich okazji kupienia działki pod budowę domu jednorodzinnego po „starej” cenie. Samorząd przeprowadzi licytację siedmiu całkowicie uzbrojonych parcel o powierzchni 10-11 arów.

W poprzednich latach miasto sprzedawało 21 działek – ponad połowę oferowanych. Do kasy miejskiej wpłynęło ponad 32 mln koron. Przeciętą ceną za metr kw. licytowanych gruntów wynosiła 1500 koron.

– Od sprzedaży podobnych działek przy ul. Słonecznej w Zabcotcu, w przeciwnym razie będą musieli zapłacić karę w wysokości 200 tys. koron. To jedno z narzędzi, które mają wyeliminować z licytacji spekulantów. Uczestnikami mogą być wyłącznie osoby fizyczne. (dc)

kw., aby ludzie mogli sobie na nie pozwolić. W dodatku okazuje się, że nabywcy w ostatnich latach preferują uzbrojone parcele. A takie mamy w naszej ofercie – mówi wiceburmistrz Lumír Macura. Tak czy inaczej osoba, która będzie chciała kupić jedną z oferowanych działek, będzie musiała wyłożyć ponad milion koron.

Zainteresowani poniedziałkową licytacją muszą przed jej rozpoczęciem wypełnić zgłoszenie oraz wpłacić kaucję 100 tys. koron na rachunek miasta. Nabywcy działki zobowiązani są do wybudowania domu w najbliższych pięciu latach, w przeciwnym razie będą musieli zapłacić karę w wysokości 200 tys. koron. To jedno z narzędzi, które mają wyeliminować z licytacji spekulantów. Uczestnikami mogą być wyłącznie osoby fizyczne. (dc)

Zaproszeni są wszyscy absolwenci

Przygotowania do obchodów 150-lecia szkoły w Karwinie-Raju zbieżają do finiszu. W środę po południu odbyło się spotkanie robocze organizatorów tego wydarzenia. Odbędzie się ono w sobotę 28 maja w Domu PZKO w Karwinie-Raju oraz w otaczającym go ogrodzie.

Beata Schönwald

Imprezę objęła patronatem konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wołhejko-Chwastowicz, która przy tej okazji wręczyła odznaczenia osobom zasłużonym na rzecz polskiej szkoły w Raju i zachowania o niej pamięci – powiedziała prezes MK PZKO w Karwinie-Raju, Ksenia Stuchlik.

Obchody jubileuszowe rozpoczną się o godz. 15.00 w siedzibie koła. Wystąpią chór „Dźwięk” MK PZKO oraz zespół „Promyk”. – Nie jest to ten chór „Promyk”, który w 1964 roku założyła w szkole w Raju Danuta Grabowska, a po zamknię-

ciu placówki w szkole w Karwinie Nowym Mieście prowadziła dalej Jadwiga Pałowska. Zależało nam jednak, żeby przypomnieć jego istnienie i cieszymy się, że przed publicznością wystąpią niektóre jej dawne członkinie – zaznaczyła przewodnicząca.

Chociaż od czterdziestu lat polska szkoła w Raju już nie istnieje, jej wychowankowie będą mogli w sobotę zajrzeć do budynku, w którym dawniej odbywały się lekcje, a obecnie działają kółka zainteresowań organizowane przez ośrodek „Juventus”. Szczególnym momentem będzie odsłonięcie tablicy pamiątkowej na froncie tego obiektu.

Z pewnością zainteresuje też wystawę zdjęć przygotowaną przez

Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków i dofinansowana przez Fundusz Rozwoju Zaolzia. – Już w październiku zwróciliśmy się z apelem do osób, które mają fotografie związane ze szkołą w Raju, o ich udostępnienie. Udało się ich zebrać całkiem sporo. Dlatego postanowiliśmy je wykorzystać podwójnie. Znajdą się nie tylko na wystawie, ale także w publikacji jubileuszowej ufundowanej przez miasto Karwina – dodała Ksenia Stuchlik.

Jak stwierdzili jednak zgodnie członkowie komitetu organizacyjnego, nie o to chodzi, żeby zagospodarować uczestnikom jubileuszu każdą minutę. Raczej trzeba dać im możliwość, by po latach

Szkoła polecie w kosmos

Ciekawostką „nie z tej ziemi” będzie symboliczna podróż kosmiczna szkoły-jubilatki wokół Księżycy i na Mars. – W tym roku przygotowaliśmy dla niej powrotny bilet pokładowy na lot NASA Artemis I dookoła Księżycy. Natomiast w lipcu 2026 roku symbolicznie weźmie udział w międzyplanetarnej misji NASA Future Mars Mission – przekonuje pomysłodawca obchodów 150-lecia polskiej szkoły w Karwinie-Raju, a także jej kosmicznej podróży, Roman Strzonda.

Na czym to będzie polegać? – Nazwa naszej szkoły zostanie zapisana na specjalnym chipie i w tej formie poleci w pierwie dookoła Księżycy, a potem na Mars. Chipy na ładowniku marsjańskiej sondy z nazwą naszej szkoły będą umieszczone pod specjalnym szklanym zabezpieczeniem i zostaną tam już na wieki – wyjaśnia Strzonda.

Z okazji jubileuszu wpis o dawnej szkole w Raju pojawi się również w Wikipedii.

• W środę na spotkaniu komitetu organizacyjnego ustalano ostatnie szczegóły jubileuszu szkoły w Karwinie-Raju. Fot. BEATA SCHÖNWALD

mogli znów z sobą porozmawiać, wspólnie się bawić nawet do białego rana.

Noc Muzeów jest wyjątkowo ciekawa

Dokończenie ze str. 1

Tegoroczny program Festiwalu Nocy Muzeów jest bardzo bogaty. Najwięcej wydarzeń w naszym regionie zaplanowano dziś, w piątek 20 maja, w Cieszynie oraz Czeskim Cieszyńsku. Kolejne atrakcje czekają zwiedzających w Ostrawie 28 maja oraz Frydku-Mistku 10 czerwca (poniżej wybrane punkty programu).

Piątek 20 maja CZESKI CIESZYŃSK

• Muzeum Ziemi Cieszyńskiej (od 18.00 do 24.00)

W programie m.in. pokazy rzemiosła od XVII wieku do XIX wieku (np. kuśnierstwa), rekonstrukcja apteki i warsztatu alchemicznego, bicia cieszyńskich monet księcia Adama Wacława, tematyczna fotobudka

• Biblioteka Miejska (18.00-22.00)

Wieczorna wycieczka po bibliotece

• Kawiarnia Avion (18.00-22.00)

Atmosfera przedwojennej kawiarni, a od 19.00 do 21.00 będzie można posłuchać koncertu zespołu Czynnini

• Teatr Cieszyński (18.00-22.00)

Zostanie otwarta kawiarnia teatralna, na zwiedzających czekać będzie kącik fotograficzny z kostiumami i rekwizytami, będzie malowanie twarzy, spotkania z rzeźbiarzem lalki, a także pokazy modeli scenograficznych. Zwiedzanie co 15 minut, oprowadzanie w językach czeskim i polskim

• Ratusz miejski (18.00-22.00)

Zwiedzanie Ratusza

• Kościół na Niwach (18.00-21.00)

• Muzeum diakonii śląskiej (18.00-24.00)

Zwiedzanie z przewodnikiem odbywa się co pełną godzinę (ostatnie o 23:00)

• Kościół Najświętszego Serca Jezusowego (godz. 19.00)

Dla zainteresowanych przygotowano wykład historyka Davida Pindura na temat „Święty Cieszyńska: Melchior Grodzicki”

• Remiza straży pożarnej (18.00-21.00)

Zwiedzanie z przewodnikiem remizy strażackiej, wagonów wyjazdowych i innego sprzętu. Dzieci mogą spróbować gaszenia pożaru z wodą

• Budynek dawnej drukarni Prochasków (18.00-20.00)

Zwiedzanie z przewodnikiem

CIESZYŃSK

• Hufiec Ziemi Cieszyńskiej ZHP (19.00-01.00)

Wystawy „90-lecie tragedii w Cierlicku”, „95 lat hymnu Polskiego”, „Instruktorzy, którzy odeszli na wieczną wartę”

• Muzeum Protestantyzmu w Kościele Jezusowym (19.00-24.00)

Ekspozycja stała; prezentacja ekslibrisu ks. Jerzego Trzanoskiego oraz unikatowych dzieł Jana Amosa Komeńskiego, prezentacje organowe o 19.15, 20.00, 21.00 i 22.00

• Muzeum Sióstr Boromeuszek (18.00-20.00)

Zwiedzanie z przewodnikiem, grupy do 30 osób

• Muzeum Śląska Cieszyńskiego (19.00-24.00)

Ekspozycja stała „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”, mini-wykłady m.in. II wojna światowa na Śląsku Cieszyńskim (19.30), Stroje ludowe Śląska Cieszyńskiego (20.00), O fenomenie cieszyńszczyzny (20.00), Plebiscit 1920 (w jęz. czeskim, 21.00), Tragedia Pod Wałką 1942 (21.30), Obrzędy i zwyczaje Śląska Cieszyńskiego (22.00), a także pokaz umundurowania i uzbrojenia – Muzeum Spadochroniarstwa i Wojsk Specjalnych; dworzec kolejowy z klocków LEGO; muzyka dawna w pałacu Larischów

• Café Muzeum (9.30-24.00)

Cesarski Deser w zabytkowym wnętrzu dawnej stajni pałacowej

• Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego (17.00-22.00)

Noc Twórczości Animatora: „Magiczne słowa” – warsztaty artystyczno-animacyjne w Parku Pokoju, pokaz choreograficzny „Freedom”, dziedzielnice Muzeum Śląska Cieszyńskiego (19.20, 20.20, 21.20)

• Wielkomorawska Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Leszy”

Park Pokoju, pokazy średniowiecznego kowalstwa oraz spotkania ze stowiarzami handlarzami niewolników

• Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”

12.00-22.00 „Fauna i zmore” Paulina Poczęta – wystawa, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12

12.00-22.00 „Między Wschodem a Zachodem” – ikony i obrazy Jerzego Wojtowicza, wystawa, Galeria Ceglana

18.00-22.00 Noc w Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego – zwiedzanie ekspozycji, warsztaty, muzyka ludowa, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego

18.00-22.00 Noc Otwartych Pracowni – pracownie malarstwa i rysunku, ceramiki oraz fotografii COK

18.00-22.00 warsztaty artystyczne z uczniami Niepublicznego Liceum Sztuk Plastycznych w Cieszyźnie, sala konferencyjna COK

19.00-21.00 wizyta towarzysza Gierka w Cieszyźnie w latach 70. oraz uroczystości Straży Granicznej na rynku z lat 80. – pokaz filmów, sala widowiskowa, do 150 osób

• Izba Cieszyńskich Mistrzów (19.00-24.00)

Mistrzowie Dawnego Rzemiosła – prezentacje

• Biblioteka Miejska (18.00-23.00)

kiermasz książką używaną, kiermasz książki przeczytanej (dla dzieci), warsztaty dla dzieci

• Teatr im. Adama Mickiewicza

Zwiedzanie teatru – historia obiektu, prezentacja mechanicznych urządzeń scenicznych i zabezpieczeń pożoż. budynku, grupy do 50 osób (19.00, 21.00)

• Książnica Cieszyńska (19.00-24.00)

Noc z ks. Leopoldem Janem Szersznikiem; zwiedzanie biblioteki; prezentacja miniaturowego modlitewnika księżnej cieszyńskiej Elżbiety Lukrecji oraz innych obiektów z cieszyńskich zbiorów

• Muzeum Drukarni (19.00-24.00)

Zwiedzanie muzeum i galerii „Przystanek Grafika”

• Zamek Cieszyński

Spacer po zboczach Wzgórza Zamkowego (17.00, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00)

Wieża Piastowska i kaplica zamkowa pod wezwaniem św. Mikołaja i św. Wacława (19.00-24.00), Tajemnice Wzgórza Zamkowego pod osłoną nocy

• Browar Zamkowy Cieszyń (19.00-24.00)

Zwiedzanie browaru

• Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich 19.00-24.00

Ekspozycja stała z atrakcjami dla pasjonatów historii najnowszej

24.00), Tajemnice Wzgórza Zamkowego pod osłoną nocy

• Browar Zamkowy Cieszyń (19.00-24.00)

Zwiedzanie browaru

• Muzeum 4. Pułku Strzelców Podhalańskich 19.00-24.00

Ekspozycja stała z atrakcjami dla pasjonatów historii najnowszej

28 maja OSTRAWA

• Ostrawskie muzeum

15.30-17.00 spacer z przewodnikiem

• Galeria Sztuk Plastycznych w Ostrawie

17.00-24.00 możliwość spędzenia czasu pełnego zabawy między rzeźbami i obrazami

• Ratusz miasta Ostrawy

17.00-22.00 przed budynkiem Nowego Ratusza twórczy wieczorek pełny zabawy dla dzieci i dorosłych,

17.00 Lovesong orchestra

17.45 Teatr wiedzy Dolne Witkowiec

18.00-23.00 zwiedzanie budynku ratusza

18.00-23.00 panorama miasta z wieży ratusza na wysokości 73 m

20.30 Kaczi

• Kopalnia Michał

18.00-24.00 możliwość spaceru na terenie Kopalni Michał 19.00, 20.30, 22.00 nocne zwiedzanie z przewodnikiem

• Zakład Komunikacji Miejskiej s.a.

18.00-24.00 możliwość zwiedzenia depozytu zabytkowych tramwajów i przejazdka nimi

• Muzeum Strażackie miasta Ostrawy

17.00-24.00 wystawa zabytkowych urządzeń technicznych używanych przez straż pożarną, projekcje filmów, pokaz technicznego wyposażenia, konkursy dla dzieci w pompowaniu wody w zabytkowych sikawkach, celowanie do tarczy gaśniczą wodną

• Narodowe Muzeum Rolnicze Ostrawa

16.00-22.00 program przed budynkiem Narodowego Muzeum Rolniczego

16.00-20.00 mobilny szafas z żywymi owcami

18.00 pokaz rzeźbowego strzyżenia owiec

19.00 pokaz cyrkowej muzyki Usmév

20.30 koncert René Matlášek (Opr. klm)

Figura św. Barbary w holdzie górnikom

Na cmentarzu w Hawierzowie-Szumbarku przy pomniku pamięci ofiar tragedii z 1961 roku w kopalni Dukla, na którym widnieją nazwiska wszystkich 108 poległych górników, została umieszczona okazała drewniana figura przedstawiająca św. Barbarę. To inicjatywa Čestmíra Slívy, hawierzowskiego artysty, który wyrzeźbił posąg według autorskiego projektu. Dzieło z drewna dębowego powstało w niespełna trzy miesiące.

Łukasz Klimaniec

Čestmír Slíva jest pedagogiem, artystą i bardzo utalentowanym rzeźbiarzem, z którym współpracujemy również przy konserwacji rzeźb miejskich. To on wpadł na pomysł

upiększenia tego miejsca pamięci na cmentarzu w Szumbarku – przyznał Bogusław Niemiec, wiceprezydent Hawierzowa.

Posąg przedstawia młodą kobietę z koroną na głowie. Na koronie widnieje herb Dukli. Postać w jednej ręce trzyma kielich, symbol sakramentu ołtarza, a w drugiej miecz, który symbolizuje jej męczeńską śmierć (św. Barbara została święta około 305 roku). Wyrzeźbiona przy postaci wieża nawiązuje natomiast do uwięzie-

nia świętej. Św. Barbara jest patronką dobrej śmierci i trudnej pracy, między innymi górników i hutników.

Prezydent Hawierzowa Josef Bělca przypominał, że pomnik upamiętniający największą tragedię górniczą w Czechach został przeniesiony z terenu dawnej kopalni na teren cmentarza w Hawierzowie-Szumbarku, bo dawny teren górniczy staje się strefą przemysłową. Urzędnicy uznali, że pomnik powinien znajdować

się w bardziej stosownym i godnym miejscu, a posąg św. Barbary, jaki teraz znalazł się obok niego, bardzo dobrze z nim się komponuje.

Dodajmy, że w tym roku mija 61 lat od katastrofy, jaka wydarzyła się 7 lipca 1961 r. W czwartek 7 lipca o 10.00 na cmentarzu zaplanowano uroczystości rocznicowe.

• Drewniana rzeźba św. Barbary stanęła obok pomnika ofiar katastrofy. Fot. ARC

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Przyjemne z pożytecznym chóru »Stonawa«

W dniach 14-15 maja członkowie Chóru Mieszanego „Stonawa” ze Stonawy wzięli udział w dwudniowym zgrupowaniu w Mostach koło Jabłonkowi. Gościliśmy w uroczym pensjonacie państwa Kowalów, a celem naszego spotkania było doszlifowanie repertuaru na zbliżające się występy, m.in. w kościele pw. św. Jadwigi w Mostach oraz 22 maja o godz. 15.00 na Dniu Matki w Domu PZKO w Stonawie.

W sobotę przed południem i wczesnym popołudniem pracowaliśmy nad techniką śpiewu pod kierownictwem naszych pań dyrygentek: Marty Orszulik i Haliny Pribuli. Później udaliśmy się zwiedzić nowoczesne Centrum Fortyfikacji Szańców, gdzie z wykładem czekała na nas Jadwiga Onderek. Mieliśmy także okazję przeproszcować się wokół szanica i podziwiać widoki na Przelęcz Jabłonkowską.

Wieczorem odbyło się spotkanie towarzyskie ze wspólnymi śpiewami przy akompaniamentem akordeonu Stanisława Kolorza. Następnego dnia, w niedzielę 15 maja, chórzyci uświetnili polską mszę świętą w kościele pw. św. Jadwigi w Mostach i gościli w miejscowej bibliotece.

Pragnę podziękować organizatorom tego bardzo udanego wyjazdu, paniom Hildegardzie Harok, Janinie Motloch i Marcie Orszulik.

W imieniu chóru
Mariola Mikula

•••

Warszawa w pigułce

Doskonałe lekarstwo na przedmaturalny stres znaleźli rodzice tegorocznych abiturientów. W piątkowe popołudnie grupa zadowolonych matek i rzetelnych ojców oraz ich sympatyków raptem przemieniła się w zgraną, wesołą paczkę turystów zmierzających do

Zdjęcia: WŁADYSŁAW OPIOŁ/ARC

Warszawy. Sobotnie zwiedzanie stolicy, między innymi Muzeum Narodowego, Muzeum Wojska Polskiego oraz uroczego Starego Miasta, ukoronował wieczorny spektakl w Teatrze Buffo. Musical „Polita” o życiu Poli Negri, polskiej gwiazdy kina niemego, zachwycił nowatorstwem opracowania Janusza Józefowicza i profesjonalizmem wykonawców.

Spacer po Łazienkach w dniu odjazdu zakończył się miłym pod-

zeglinalnym akcentem – plenerowym koncertem fortepianowym pod pomnikiem Fryderyka Chopina.

Gotące podziękowania należą się duszy całego przedsięwzięcia, organizatorowi i pilotowi wycieczki Michałowi Szczotce, a także przewodnikowi Andrzejowi Zawistowskiemu, zapalonemu wielbicielowi historii i przyjacielowi Zaolzia, który nie po raz pierwszy podbił serca zwiedzających. (mp)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Zmiany po 23 maja

23 maja zostanie zmieniony system nadawania telewizji naziemnej w południowej Polsce z DVB-T/MPEG-4 na DVB-T2/HEVC. System ma umożliwić zwolnienie pasma powyżej 700 Mhz dla bezprzewodowego internetu tak zwalcanego przez skrajną prawicę 5G. Pomijając już skrajną prawicę, która musi mieć wroga po to, by istnieć, można powiedzieć, że pasmo powyżej 700Mhz jest potrzebne i zostało to ujednolicone w całej Europie. Trzeci etap przejścia na DVB-T2/HEVC umożliwi także w Republice Czeskiej więcej programów na jednym kanale. W Polsce zostały utworzone tzw. MUX-y i tak MUX 1 to programy: Stopklatka TV (pierwszy bezpłatny i ogólnodostępny kanał filmowy nad Wisłą), ESKA TV (muzyczny, konkursy dla dzieci w pompowaniu wody w zabytkowych sikawkach, celowanie do tarczy gaśniczą wodną)

rozrywkowych z anteny Polsatu), TVN, TVN7, TV Puls, TV Puls 2, TV4 (programy popularnonaukowe oraz seriale, filmy i dokumenty), TV6 (programy rozrywkowe, seriale, animacje dla dzieci).

MUX3 to: TVP1 HD, TVP2 HD, TVP Regionalna, TVP Info, TVP Historia, TVP Sport HD. MUX5: TVP-3 (stacja regionalna), TVP Dokument, TVP Kobieta (stacja rozrywkowa TVP skierowana głównie do kobiet, przeznaczona do emisji programów lifestyleowych, poradnikowych i rozrywkowych), TVP Kultura (artystyczno-kulturalny), TVP Rozrywka.

MUX8 to: Metro TV (kanał ogólny o charakterze uniwersalnym, Nowa TV (kanał o profilu filmowo-rozrywkowym z programami informacyjnymi), WPI (kanał obejmuje trzy pasma tematyczne: publicystyczne, lifestyleowe i informacyjne), TVP Kobieta i TVP Kultura.

Prawdopodobnie numery kanałów, na których będą nadawane MUX-y, nie zostaną zmienione, tak więc dla przypomnienia nadajniki i ze Skrzycznego, i z Katowic będą miały identyczne kanały, a to MUX1

kanal 21, MUX2 kanał 40, MUX3 kanał 41, MUX8 kanał 7 ze Skrzycznego i 6 z Katowic, natomiast MUX5 nie ma na razie przydzielonego pasma w południowym rejonie Polski.

Co zatem zrobić, jak po 23 maja znikną polskie stacje? O ile już odbieramy naziemną czeską telewizję, to znaczy, że będziemy odbierać i polskie programy. Wystarczyłoby na nowo automatycznie przestroić telewizję lub dekodery. Jest jeden jednak problem który może się pojawić. Niektóre, szczególnie droższe telewizory i dekodery, mają prawdopodobnie wprowadzone w programie strojenia automatycznego warunek, iż te kanały są osłabione lub w ogóle się nie pokażą. Jest to szczególnie, kiedy nie można ustawić np. kraju Polska. Ciekawe, że niektóre mają możliwość ustawienia Turcji, a Polski już nie. Przypomina mi to rok 1999, kiedy na rynku pokazał się Windows 98 i było można nawet chińską klawiaturę nastawić, nie było jednak polskiej. Jest taka grupa programatorów w województwie, która powinna rozwiązać to zadanie. Ale to spekulacja na razie badana przeze mnie i moich kolegów elektryków. Najlepiej zatem

przestroić ręcznie, bo i niektórzy fachowcy nie mają na to ochoty i najprawdopodobniej nie jest to dla nich kwestia pieniędzy... Nie zauważyłem tego natomiast w przy-

padku zupełnie tanich telewizorów i dekoderek, a sprawę załatwiłoby kupno sprzętu w Polsce.

Władysław Drong
(źródło satkuriel.pl)

REKLAMA

CATERING ZARELKO

Wypożycz sprzęt gastronomiczny na każdą okazję

+48 730 537 077
www.cateringcieszyn.pl

GŁOSIK

Jak wygląda strażacki trening?

Młodzi strażacy z Suchej Górnej w ubiegłą sobotę wzięli udział w powiatowej rundzie zawodów „Plamen” („Płomień”) w Czeskim Cieszynie. Młodsza drużyna, w skład której wchodzi dzieci w wieku 6-11 lat, zdobyła srebro i tym samym zakwalifikowała się do wojewódzkich zawodów pucharowych. Dzień przed rywalizacją przyjrzelśmy się treningowi młodych strażaków.

Danuta Chlup

Piątkowa zbiórka zaczęła się od musztry. Trzeba wyjaśnić, że w straży pożarnej panuje wojskowa dyscyplina. Każdy musi znać swoje miejsce i swoje zadania. Prowadzący trening Marek Szeląg tak długo musztrował podopiecznych, aż był zadowolony z wyniku. Dopiero wtedy dzieci mogły przystąpić do kolejnych ćwiczeń, które pan Marek przygotował wspólnie z Janą Sikorą. Zawodnicy, pokonując tor z przeszkodami, musieli jak najszybciej rozwinąć i poskręcać w jedną całość węże gaśnicze. Trenowali pompowanie wody, powtarzali wiązanie różnych rodzajów węzłów, rozpoznawali poszczególne części sprzętu gaśniczego.

Szkolimy się w nowej konkurencji, podczas której zawodnikom nie wolno zamienić między sobą ani słowa, nie mogą się porozumiewać nawet za pomocą mimiki twarzy. Pierwszy raz będą brali w niej udział – podkreśliła pani Janka. W ramach strażackich konkurencji odbywają się pożarnicze ćwiczenia bojowe z wężami strażackimi i pompowaniem wody, sztafeta pożarnicza, wspinanie się po drabinie, tor przeszkód, wiązanie węzłów. Te czynności powtarzają się w różnych układach.

Równolegle z drużyną młodszych trenowali także starsi (w wieku 11-15 lat) pod opieką Romana Raśa i Radka Zsibrity. Nast-

• Trening obejmuje także bieg z przeszkodami.

• Przed ćwiczeniem bojowym trzeba wszystko starannie przygotować.

letni zawodnicy byli lepiej zorganizowani i szybsi od młodszych koleżanek i kolegów. Na komendę instruktora podbiegali do wysokociśnieniowego urządzenia gaśniczego, błyskawicznie skręcili węże, podłączali je do maszyny i pompowali wodę (podczas treningu tylko „na sucho”). Starsza drużyna również brała w ostatni weekend udział w

zawodach. Jeden z jej członków wywalczył brązowy medal w klasyfikacji indywidualnej.

Drużyny młodych strażaków działają w ramach Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej Górnej. Trenują przy remizie strażackiej, a obecnie, gdy budynek jest remontowany, na boisku obok czeskiej szkoły.

Plac zabaw jest ogólnie dostępny.

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Koncert na Dzień Matki

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Powoli wracamy do normalności i w takim trochę przyspieszonym trybie przygotowaliśmy dla was dzisiejsze spotkanie – mówiła Urszula Czudek, dyrektor polskiej podstawówki w Jabłonkowie. Wiosenny koncert szkoły odbył się w jabłonkowskim Domu PZKO w ubiegły czwartek po południu.

Na scenie zaroilo się od talentów, nie tylko muzycznych. Pojawili się wychowankowie szkoły, m.in. chór szkolny „Mała Jabłoneczka”, mogliśmy obejrzeć solistów, takich jak Aneżka Jakubikowa, Anna Mrózek, Ester Zychemicz, Tiana Berenika-Skupień, Wiktorija Madzia, Adam Burian, flecista Vojtěch Terkovič i Kristian Niedoba na fortepianie. Uczniowie klasy 4 zaprezentowali wiązankę tańców ludowych, a także współczesne rytmy, wiersze dedykowane przede wszystkim mamom z okazji ich święta i wiele innych niespodzianek. Wiersze recytowali m.in. Ester Pyszko, Karolina

Filipczyk, Zora Kluzowa czy Patrycja Podolińska.

Żeby wszystko muzycznie „grało i śpiewało”, o to zatroszczyły się dyrygentki Monika Łyssek i Katarzyna Kantor. Za konferansjerkę odpowiadała Renata Gąsiorowska, o nagłośnienie zatroszczył się Leszek Sajdok, a wsparcia finansowego udzieliło Miasto Jabłonków.

Jak było, można zobaczyć na zdjęciach i w krótkim materiale filmowym na naszej stronie internetowej www.glos.live. (endy)

Nieznany dorobek twórcy

» Bolka i Lolka «

Tych urwisów zna chyba każdy. Na przygodach Bolka i Lolkach, bohaterów słynnej polskiej kreskówki, wychowały się miliony dzieci. Ale nie każdy wie, że twórca tych postaci, Władysław Nehrebecki, zaczynał od rysowania... komiksów! Pierwszą w historii wystawę jego prac można właśnie oglądać w warszawskiej Galerii Ilustracji i Komiksu Polishcomcart.pl. To gratka dla tych, którzy kochają polskie kreskówki.

Łukasz Klimanic

Bezsprzecznie – Bolka i Lolek to najpopularniejsi bohaterowie polskiej animacji. Narodzili się w Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej w 1963 roku, a filmy z ich udziałem realizowane były przez 23 lata (1963-1986), trafiając niemal do każdego zakątka świata. Z tym serialem oraz postaciami Bolka i Lolka nierozdzielnie łączy się osoba Władysława Nehrebeckiego, polskiego reżysera, scenarzysty oraz twórcy koncepcji serialu o przygodach dwójki urwisów, a przede wszystkim współautora postaci plastycznych Bolka i Lolka. Nehrebecki był dyrektorem bielskiej wytwórni w latach 1961-1963, ale zrezygnował z tej funkcji, by przejąć nadzór autorski nad serią „Bolek i Lolek”. Od tej pory – aż do swojej śmierci w 1978 r. – konsultował i nadzorował wszystkie filmy z Bolkiem i Lolkami.

Przed Bolkiem był Wicek

Niewiele osób o tym wie, ale Władysław Nehrebecki przed okresem animacyjnym rysował komiksy – zauważa Krzysztof Garula, założyciel pierwszej w Polsce Galerii Ilustracji i Komiksu Polishcomcart.pl, w której można oglądać m.in. oryginalne planse najwybitniejszych twórców oraz unikatowe i ekskluzywne wydania. – Mieliliśmy „Wesołe przygody Wicka i Wacka”, „Bicz południa” czy „Przesław znad Odry”, które były drukowane w „Nowym Świecie Przygód”, a także „Gazecie Wrocławskiej”. To artysta wszechstronny, który swój kunszt zaraz po wojnie kształtował właśnie tworząc komiksy – podkreśla właściciel galerii.

Władysław Nehrebecki pracę artystyczną zaczął w 1947 roku jako redaktor graficzny „Nowego Świata Przygód”. Współpracował z Krakowskim Wydawnictwem „Reklama”, dla którego narysował trzy komiksy: „Wesołe Przygody Wicka i Wacka” (wspólnie z Adamem Włodkiem), „Przygody Felka” (z Witoldem Zecheaterem), a także „Bimbo zwiedza świat” (z Bogdanem Brzezińskim). Od 1 września 1947 roku współorganizował z tzw. grupą śląską kierowaną przez Zdzisława Lachura Eksperymentalne Studio Filmów Rysunkowych w Katowicach, z którego powstało Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej.

– Jesteśmy Galerią Ilustracji i Komiksu, a animacja jest nie-

• Postać Władysława Nehrebeckiego nierozdzielnie związana jest z polską animacją. Ale twórca rysował także komiksy.

• Dorobek Nehrebeckiego prezentowany jest w nowej siedzibie Galerii Ilustracji i Komiksu Polishcomcart.pl w Centrum Praskim Koneser.

odzownym elementem ilustracji. Przecież żeby powstał film animowany, w tamtych czasach rysownik musiał stworzyć postać, narysować jej mimikę twarzy, pokazać jak wygląda w ruchu. Kiedy już to zrobił, to animatorzy kopiowali ten rysunek w tysiącach egzemplarzy i przelewali to na minuty filmu. Natomiast oryginalna praca, którą stworzył artysta, jest tylko jedna. I takie właśnie rysunki autorstwa Władysława Nehrebeckiego pokazujemy – wyjaśnia Krzysztof Garula.

Pierwsza taka wystawa

Wystawa twórczości Władysława Nehrebeckiego, jaką aktualnie można oglądać w warszawskiej Galerii Ilustracji i Komiksu, jest pierwszą w historii ekspozycją prac tego artysty w Polsce. Znajdują się na niej m.in. oryginalne rysunki Nehrebeckiego, które pozwalają widzom poznać, jak powstał proces tworzenia postaci, są unikatowe wydania gazetowe komiksów, figurki Bolka i Lolka, monety z ich wizerunkiem, a także jedna z najciekawszych rzeczy – sceny obrazkowy.

– Dziś powiedzielibyśmy, że to storyboard, ale w tamtych czasach

była to całkowita innowacja – oznacza Garula. – Władysław Nehrebecki tworząc „Wielką podróż Bolka i Lolka” czy inne odcinki z udziałem tych bohaterów, rozrysowywał kadry na poszczególne minuty filmu, a następnie opisywał je. W efekcie z jednej strony widziemy oryginalny rysunek stworzony przez Nehrebeckiego, a z drugiej strony opisaną przez niego sytuację, co właściwie dzieje się na tym kadrze – opowiada właściciel Polishcomcart.pl.

Na eksponowanych rysunkach można obejrzeć m.in. postać Jeremiasza, który w „Wielkiej Podroży Bolka i Lolka” podążał za bohaterami, by przeszkodzić im w powstaniu wycywnu Fileasa Fogga, zobaczyć wystrój biura notariusza z tegoż filmu, a także postaci Bolka i Lolka narysowane w różnych ubraniach.

Pan Krzysztof nie ukrywa, że długo nie mógł wyjść ze zdumienia, słysząc, że nikt wcześniej nie pokazywał dorobku tego znakomitego polskiego ilustratora. Dlatego właśnie postanowił zorganizować taką ekspozycję. O wszystkim zdecydował przypadek – podczas prezentacji w swojej galerii twórczości Grzegorza Rosińskiego, spotkał

Ach, te urwisy...

Seria „Bolek i Lolek” została zainicjowana w 1962 roku. Pomysł stworzenia serii był odpowiedzią na rozwój polskiej telewizji. Założeniem było stworzenie dwóch bohaterów przeżywających podwórkowe przygody. Inspiracją były podwórkowe zabawy synów Władysława Nehrebeckiego – Jana i Romana. W pierwszym filmie Kusza (1963 r.), którego scenariusz został oparty na autentycznych wydarzeniach, chłopcy wcieliili się w postaci Wilhelma Tella. W założeniach film miał przestrzegać przed zabawami z bronią. Wszystkie filmy z Bolkiem i Lolkami powstały w Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. Przez 23 lata nakręcono ponad 150 odcinków w 10 seriach oraz dwa filmy pełnometrażowe „Wielka podróż Bolka i Lolka” oraz „Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie”. Najobszerniejsza seria to „Przygody Bolka i Lolka”, która zawiera 63 odcinki. Bajkowe urwisy mają swój pomnik w Bielsku-Białej, ich imionami nazwany jest także plac zabaw oraz rondo w tym mieście.

• Na wystawie twórczości Nehrebeckiego można oglądać unikalne rysunki jego autorstwa.

• „Przesław znad Odry” to jedno z dzieł narysowanych przez Nehrebeckiego przed jego animacyjną działalnością. Fot. MATERIAŁY POLISHCOMCART.PL

męża Marzeny Nehrebeckiej, córki Władysława Nehrebeckiego. Stąd wzięło się kolejne spotkanie, już z córką artysty, na którym pojawił się pomysł wystawy.

– Stwierdziłem, że skoro nikt wcześniej takiej nie zorganizował, to ja bardzo chciałbym to zrobić. Pani Nehrebecka zgodziła się bez wahania. Wspierała mnie przy jej organizacji. Jest kopalnią wiedzy i omnibusem jeśli chodzi o twórczość swojego taty – przyznaje właściciel galerii.

Rysunki w nowej przestrzeni

Prace Władysława Nehrebeckiego są eksponowane w Galerii Ilustracji i Komiksu Polishcomcart.pl, która od niedawna ma nową siedzibę – znajduje się w Centrum Praskim Koneser (ok. 700 metrów od dworca kolejowego Warszawa-Wschodnia).

Wystawę prac Władysława Nehrebeckiego w Polishcomcart.pl można oglądać do połowy czerwca. ▲

TU WARTO ZAJRZEĆ

TRZYNIEC-OSÓWKI, PLAC ZABAW

W tej części miasta otwarto w połowie maja nowy, nieduży plac zabaw. Wybudowano go z funduszy miejskich obok szkoły podstawowej, lecz służy rodzinom z dziećmi z całej okolicy. Dzieci mogą korzystać z dwóch zjeżdżalni, toru przeszkód, małej karuzeli, sznurkowej

piramidy do wspinaczki, huśtawki równoważnej i klasycznych huśtawek. Na placu zabaw jest bezpieczna, gumowa nawierzchnia.

Komu służy to miejsce?

Plac zabaw jest ogólnie dostępny.

Jak tam dotrzeć?

Na piechotę, na rowerze, samochodem lub autobusom. (dc)

Fot. mat. pras. miasta

Po atrakcyjnej polskiej passie w Pop Arcie pora na zwiady zagraniczne. 13 maja ukazał się debiutancki krążek brytyjskiej grupy The Smile. To taki nietypowy debiut... starych znajomych. Album jest genialny.

RECENZJE

THE SMILE – A Light for Attracting Attention

Z niecierpliwością wyczekiwany przez fanów nowy projekt liderów grupy Radiohead – Thoma Yorke'a i Jonny'ego Greenwooda oraz perkusisty Toma Skinnera z londyńskiego kwartetu jazzowego Sons of Kemet jest zaprzeczeniem tezy, że w muzyce już wszystko zostało wyrażone.

Ortodoksyjne szufladkowanie w przypadku tria The Smile jest bezsensowne, gama dźwięków na albumie „A Light for Attracting Attention” jest bowiem na tyle bogata, że wykracza poza skostniałe definicje. Tak, jak wybitny polski kompozytor Krzysztof Penderecki, bliski przyjaciel gitarzysty Greenwooda, na nowo zdefiniował muzykę poważną, tak The Smile na nowo bawią się kafeonią, jazzową awangardą, prog rockiem, punkiem, mieszając te ingrediencje w smakowity koktajl. Nawet nie tak trudny do spożycia dla zwykłego odbiorcy przyzwyczajonego do symbiozy pomiędzy zwrotkami a głównym refrenem. Zamiarem The Smile nie było nagranie albumu dla audiofilów, polujących z wypiekami na twarzy na najbardziej ulotne frekwencje w swoich głośnikach, ale zaproponowanie fanom kontynuacji przygód znanych z wcześniejszych, doskonałych płyt Radiohead i solowych projektów Thoma Yorke'a.

Atmosfera debiutanckiej płyty The Smile zbliżona jest do ostatniego wydawnictwa Radiohead, świetnego albumu „A Moon Shaped Pool (2016).

●●●
Zamiarem tria The Smile nie było nagranie albumu dla audiofilów, polujących z wypiekami na twarzy na najbardziej ulotne frekwencje w swoich głośnikach, ale zaproponowanie fanom kontynuacji przygód znanych z wcześniejszych, doskonałych płyt Radiohead i solowych projektów Thoma Yorke'a

● Trio The Smile na nieco artystycznym zdjęciu promującym debiutancki album.

Ograniczenie sekcji do trzech osób nie wpłynęło niekorzystnie na warstwie brzmieniowej, wręcz przeciwnie. Yorke skupia się na tym, co idzie mu najlepiej – ekspresyjnym śpiewie i gitarze, Greenwood poza mistrzowską gitarą na prawie wszystkich pozostałych instrumentach, a Skinner na perkusji trzecie rytmem w taki sposób, który koniecznie trzeba zobaczyć na żywo. Zespół wyruszył właśnie w europejską trasę i żałują, że nie było imnie na czwartkowym koncercie w Pradze. Z muzyki, jaka rozbrzmiewa u mnie w domu od pięciu dni, wnioskuję, że 19 maja zapisał się złotymi zgłoskami na kartach historii koncertów w praskim Forum Karlin.

CO SZEPTANE

JAK WAŻNE JEST SŁOWO »MATKA«. Poza paroma wyjątkami (m.in. świetny Krystian Ochman), tegoroczny konkurs Eurowizji wpisali się w klimat poprzednich, słabych edycji. Nikogo też chyba nie zdziwiło zwycięstwo ukraińskiej formacji Kalush Orchestra, no może poza samymi członkami tej grupy. Na gorąco, ze sceny w Turynie, muzycy rzucali frazesami, ale podczas spotkania w studio telewizji RAI było już znacznie lepiej. A dla Rosjan, nieobecnych na tegorocznej edycji, słowa padające z ust członków Kalush Orchestra musiały być jak szpilki wbijane w kukielkę voodoo. – Rosyjscy agresorzy chcą zabić kulturę naszego kraju. Ona musi przetrwać – muzycy w studio RAI nie owijali w bawełnę. Video do piosenki „Stefania”, którą święcili triumf w Eurowizji, pokazuje, jak wygląda Ukraina obecnie, po agresji Rosji. Przedstawiono w nim zdjęcia między inny-

mi z Borodżianki, Buczy i Iripnia, gdzie doszło do masakry ludności – Wszyscy muszą zobaczyć, co my widzimy w naszej ojczyźnie Ukrainie – powiedzieli członkowie zespołu. – Piosenka powstała w momencie, kiedy uświadomiłem sobie, jak oryginalne i ważne jest słowo „matka”. Napisałem ją przed wojną i zadedykowałem mojej mamie, ale teraz utwór nabrał nowego znaczenia. Stał się piosenką dla wszystkich matek, które tęsknią za swoimi synami – mówił przed finałem Oleh Psiuk z Kalush Orchestra w rozmowie z „Die Welt”.

●●●
NIBY GODŁO, ALE JEDNAK NIE GODŁO. Adam „Nergal” Darski i członkowie zespołu Behemoth zostali uniewinnieni od znieważenia polskiego godła. Wyrok, który wydał Sąd Okręgowy w Gdańsku, jest nieprawomocny. Zdaniem sądu, „wzór graficzny znajdujący się na plakacie Rzecz-

przy pracy, przynajmniej dla mnie, bo nie lubię punku i myślę, że nie do twaru z nim również The Smile. Efektowniej robi się w momencie, kiedy Yorke i spółka próbują przywołać klimaty starych albumów King Crimson. W czwartym „Pana-vision”, a zwłaszcza w ukrytym pod numerem siódmym „Thin Thing” echa „Karmazynowego Króla” są najmocniejsze. Pod koniec albumu jeszcze na moment robi się skocznie, za sprawą „We Don't Know What Tomorrow Brings”, finał znów jednak pogrąża nas w melancholijnym niepokojem. Jak przystało na The Smile, to rodzaj wyrażonego niepokojem, który nawet dla Freuda byłby pewnie twardym orzechem do zgryznięcia.

To napięcie zresztą nie wzięło się z niczego. Album wyprodukowany przez rozchwytywanego Nigela Godricha rozdzielił się w czasach najostrożniejszych restrykcji wywołanych przez COVID-19, w okresie męczącej i nienaturalnej izolacji społecznej. Dla wrażliwego Thoma Yorke'a ta pandemiczna zabawa w kotka i myszkę musiała być podwójnym wyzwaniem. A jak wiadomo, w trudnych czasach anioły tańczą z muzami najpiękniejsze tango. ▲

● Kalush Orchestra, czyli barwna Ukraina. Zdjęcia: mat. prasowe

pospolita Niewierna nie jest wizerunkiem godła polskiego”. Jak stwierdziła sędzia Monika Jobska, „chociaż nawet dla laika do godła odnosi się, słowa nawiązujące”. W uzasadnieniu sąd podkreślił, że „przedmiotem publicznego znieważenia opisanego w art. 137 Kodeksu Karnego musi być m.in. godło. Nie zaś i twór graficzny, projekt graficzny, nawiązujący czy też podobny do orła. Jak wynika z opinii jednego z biegłych, projekt został przez autora stworzony od podstaw i nie stanowi przerobienia godła RP”. Dla niewtajemniczonych: zawarta

w materiałach promocyjnych grupy Behemoth, m.in. na plakatach, grafika przedstawiała białego orła bez korony; zamiast niej z głowy ptaka wyrastały rogi. W postaci orła były wpisane dwa węże oraz czaszki i odwrócony krzyż. Orzeł został wkomponowany w czerwone tło, w stylizację nawiązującą do polskiego godła. To taka żenująca lekka patriotyzmu do góry nogami, ale, jak widać, niestety w przypadku grupy Behemoth cel uświęca środki. Co z tego, że te środki są niestrawne również dla wielu fanów Behemoth. ▲

Macierzyństwo to piękna rzecz

W maju swoje święto obchodzą mamy. O tym, jak kobieta staje się matką i jak do tego momentu można się przygotować, rozmawiamy z siostrą oddziałową porodówki Szpitala Trzyniec, położną Reginą Słowik.

Beata Schönwald

Kiedy rozpoczyna się opieka nad przyszłymi mamami?

– Można powiedzieć, że w momencie, kiedy kobieta dowiaduje się, że jest w ciąży. Nasza porodówka organizuje pięć razy w roku regularne kursy przedporodowe dla ciężarnych. Trwają one dwa miesiące i obejmują osiem wykładów. W tym czasie przyszłe mamy dowiadują się, co dzieje się w ich ciele, jak rozwija się płód i jak będzie wyglądać poród. Oprócz tego przyszłe mamy mogą brać udział w ćwiczeniach w sali gimnastycznej i basenie oraz w przygotowaniach do hipnoporodu. Dzięki temu, że w te zajęcia jest zaangażowana duża część naszego zespołu, kobiety poza wiedzą teoretyczną i zaprawą fizyczną poznają również nasze twarze i środowisko, w którym będą rodzić. Nie muszą się więc obawiać, że kiedy nadejdzie „ten moment”, nie będą wiedziały, do których drzwi zapukać.

Czy mamy korzystają z tych kursów?

– Zainteresowanie jest dosyć duże. Kto nie chce przygotowywać się w grupie, może umówić się na indywidualne spotkanie z położną. Prócz tego co piątek w godzinach popołudniowych jest możliwość odwiedzenia naszej porodówki, sezonowo organizujemy też dni otwarte, w czasie których można zacerpnąć porady fachowców w zakresie położnictwa, fizjoterapii czy pediatrii. Prezentują się na nich również firmy oferujące produkty związane z macierzyństwem.

Co stara się pani przekazać przyszłym mamom?

– Przekonuję, że właśnie wkroczyły w ten najpiękniejszy okres swojego życia i zalecam im, żeby spróbowały przeżyć ten czas możliwie jak najprzyjemniej, ciesząc się na moment narodzin swojego dziecka.

Co mówi pani kobietom, które boją się porodu?

– Prowadząc kursy przedporodowe, wychodzę z założenia, że przede wszystkim powinienam mówić prawdę. Dlatego nie twierdzę, że poród nie boli i że idzie szybko, bo jest wręcz przeciwnie. Stosowana w medycynie skala bólu nawet nie uwzględnia bólów porodowych, ponieważ ich natężenie przewyższa wszystkie inne. Z drugiej strony ból ten, ponieważ nie jest związany z chorobą czy urazem, jest jedynym bólem pozytywnym. Mija od razu po porodzie i wkrótce zostaje też zapomniany.

Czy istnieje coś takiego jak bezbolesny poród?

– Bezbolesny poród w samej swojej istocie nie jest możliwy, bo ból jest wynikiem kurczy, a te przy porodzie są konieczne. Istnieją jednak środki farmakologiczne i niefarmakologiczne, dzięki zastosowaniu których ból staje się bardziej znośny, mniej dotkliwy czy nawet nieodczuwalny. Łagodzące skutki ma np. ciepły prysznic. Rodząca, jeśli ma na to ochotę i sprawia jej to ulgę, cały czas przed porodem może spędzić w strugach wody. Są kobiety, które wie-

● Położna Regina Słowik z noworodkiem na oddziale trzynieckiej porodówki. Fot. BEATA SCHÖNWALD

rzą z kolei w moc aromaterapii i muzyki relaksacyjnej. Pod tym względem nie stawiamy przyszłym mamom żadnych ograniczeń. Ich wygoda i dobre samopoczucie są na pierwszym miejscu, a ich ciała ma decydujący głos. Jeśli natomiast poród rzeczywiście ma nie boleć, wówczas konieczne jest podanie środków farmakologicznych. Tym najbardziej rozpowszechnionym i zarazem najbardziej skutecznym rozwiązaniem jest zastosowanie znieczulenia zewnątrzoponowego.

●●●

Stosowana w medycynie skala bólu nawet nie uwzględnia bólów porodowych, ponieważ ich natężenie przewyższa wszystkie inne. Z drugiej strony ból ten, ponieważ nie jest związany z chorobą czy urazem, jest jedynym bólem pozytywnym. Mija od razu po porodzie i wkrótce zostaje też zapomniany

Czy jest to opcja dostępna dla każdego?

– Tak, tylko w wyjątkowych sytuacjach są przeciwwskazania, np. w przypadku zaburzeń krzepnięcia krwi. Dostępna jest również finansowo – w naszym szpitalu jest to bezpłatny zabieg przeprowadzany 24 godziny na dobę.

Czy to oznacza, że bezbolesny poród jest dziś na porządku dziennym?

– W naszym szpitalu korzysta z niego ok. 25-30 proc. mam. Tę opcję często wybierają pierwsiwotki (pierworódki) oraz kobiety, które za pierwszym razem również rodziły ze znieczuleniem.

794

dzieci urodziło się w ubiegłym roku w Szpitalu Trzyniec (413 chłopców i 381 dziewczynki). W sześciu przypadkach przyszły na świat bliźnięta.

Często jednak przy kolejnych ciążach sprawy toczą się tak szybko, że nie ma czasu na zastrzyki. Znieczulenie, aby było skuteczne, musi bowiem zostać podane w odpowiedniej fazie porodu. Wiele matek nie godzi się jednak na nie i od razu zastrzega, by nawet im nie proponować środków usmierzających ból. Chcą rodzić zgodnie z naturą. Pojawienie się z tych spraw jest zatem bardzo indywidualne.

Poród nie jest sprawą tylko matki, ale też ojca. Czy ojciec przy porodzie to dziś standard?

– U nas standardem są dwie osoby, choć zwykle towarzyszy rodzącej tylko ojciec dziecka. Można więc powiedzieć, że 90 proc. porodów odbywa się w obecności ojców. Czasem osobą towarzyszącą jest też koleżanka, siostra czy mama, ale był też już... ojciec rodzącej. Sytuacją dla nas dość kuriozalną była natomiast obecność ojca dziecka i męża jednocześnie. Wbrew uprzedzeniom chodziło o bardzo zgraną trójkę. Niektóre kobiety decydują się ponadto na poród z udziałem douli. Osoba ta towarzyszy im już w czasie ciąży, dba o ich komfort psychiczny i jako osoba zaufana jest obecna również przy porodzie. Chociaż stosuje własne metody relaksacyjne czy rytuały, jako osoba bez wykształcenia lekarskiego musi respektować nasze decyzje.

Czy rola położnej kończy się w momencie odebrania porodu?

– Kiedy kobieta przechodzi do nas, żeby urodzić dziecko, kierujemy ją do jednego z pokoiów porodowych. W nim razem z osobą towarzyszącą – o ile taka się pojawi – spędza cały czas trwania porodu aż do momentu, kiedy po dwóch godzinach po urodzeniu dziecka zostanie przeniesiona na normalny oddział. Pokój ten zapewnia jej prywatność oraz poczucie stabilności i bezpie-

czeństwa, posiada własny prysznic i toaletę. Ponadto wraz z przekroczeniem progu porodówki kobiecie zostaje przydzielona położna, która odąd będzie dbać o jej potrzeby. Chodzi o to, żeby w tym szczególnym wydarzeniu, jakim jest poród, uczestniczyły jak najmniej obcych ludzi. Jeśli wszystko idzie gładko, kobieta po trzech dniach zostaje zwolniona ze szpitala. Jednak rola położnych jeszcze wtedy się nie kończy. W zależności od zapotrzebowania odwołują one świeżo upieczone mamy również w ich domach i sprawują nad nimi pieczę aż do końca połogu.

Czy przeprowadzacie również porody w warunkach domowych?

– Takiego porodu nikomu nie zalecamy i w związku z tym również ich nie przeprowadzamy. Wiemy z własnego doświadczenia, że kiedy pojawi się nieoczekiwana komplikacja, cenna jest każda minuta i dobry sprzęt. Proponujemy natomiast tzw. porody ambulatoryjne. Polegają one na tym, że kobieta zaraz po urodzeniu wraca z dzieckiem do domu. Te opcje, która natomiast jest dość rzadka, wybierają te mamy, które mają np. w domu drugie małe dziecko.

Był może jakiś wyjątkowy poród, który pani zapamiętała?

– Będąc studentką odbywałam praktyki w szpitalu w Czeskim Cieszynie i byłam tam przy porodzie bliźniaków. Zapamiętałam to jako piękne przeżycie. Może dlatego, że później sama urodziłam dwojaczki, właśnie ten moment utkwił mi w pamięci, tak samo jak imiona dzieci. Niedawno ta sama kobieta rodziła w trzynieckim szpitalu swoje trzecie dziecko. Chociaż od naszego pierwszego spotkania minęło ponad dwadzieścia lat, wciąż czułam z nią pewną więź. Tak się szczęśliwie złożyło, że po tylu latach trafiła ponownie na mój dyżur. ▲

Góral z Istebnej na szczytach świata

Jerzy Kukuczka, jeden z najwybitniejszych polskich himalaistów w historii, ma w swojej ojczyźnie nieduże muzeum. Nie w stolicy jednak, nie w dużym mieście, a w beskidzkim przysiółku Wilcze należącym do Istebnej. Po Izbie Pamięci oprowadza z sercem i pasją wdowa po zmarłym wspinaczu Cecylia Kukuczka.

• Cecylia Kukuczka pielęgnuje pamięć o zmarłym mężu.

• Izba Jerzego Kukuczki znajduje się w jego rodzinnym domu.

Danuta Chlup

Jerzy urodził się wprawdzie w Katowicach, lecz był góral z Istebnej, po rodzicach. Nigdy się tego nie wstydził, wręcz zawsze to podkreślał. Tutaj spędził dużo wolnego czasu, tutaj odpoczął pomiędzy wyprawami, tutaj był ze swoją rodziną, ze swoimi synami. W 1989 roku skończył tu pracować nad swoimi dwiema książkami – mówi Cecylia Kukuczka, witając zwiedzających.

Izba Pamięci Jerzego Kukuczki składa się z dwóch połączonych ze sobą pomieszczeń. W jednym znajdziemy sprzęt wspinaczkowy, medale i odznaczenia himalaisty, książki o nim i napisane przez niego, jego portrety, znaczki pocztowe z jego podobizną. Drugi, większy pokój poświęcony jest zdobywanym przez Kukuczkę szczytom.

Wraz z grupą uczestników XX Rajdu do Zródeł Olzy, z którą odwiedziłam w ub. niedzielę Izbę Pamięci, zaczynamy zwiedzanie w pomieszczeniu pełnym książek i pamiątek. Pani Cecylia pokazuje wydania prac swojego męża w różnych językach.

Harcerz z klubuaterników

– Książki Jerzego „Na szczytach świata” i „Mój pionowy świat” zostały przetłumaczone na języki niemiecki, francuski, angielski, włoski, hiszpański i arabski – wymienia. – Ten bursztynowy motyl to jest wyróżnienie dla książki „Mój pionowy świat” przez Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu. Pozycja ta została również wyróżniona we Włoszech statuetką za najlepszą książkę o charakterze górskim.

W gablocie sporo jest medali i odznaczeń – polskich, państwowych i sportowych, jak i między narodowych. Wśród nich szczególne miejsce zajmuje Srebrny Medal Orderu Olimpijskiego, który nadano Kukuczce w Calgary w 1988 roku. Pani Cecylia zwraca uwagę na jeszcze jedno odznaczenie, harcerskie.

– Krzyż „Za zasługi dla ZHP” był bardzo cenny dla Jerzego, ponieważ wywodził się z harcerskiego klubuaterników w Katowicach i tam w wieku 17 lat rozpoczął swoją wspinaczkę, tam zaczęła się jego przygoda z górami – podkreśla.

Zatrzymuje się przy pocztówkach, które drukowano na wyprawy, a następnie wysyłano je z gór. Kartka z 1974 roku przypomina pierwszą poważną wyprawę Kukuczki, w góry Alaski. Wrócił z niej poważnie odmrożony, amputowano mu palec u nogi, potem dość długo nie mógł się wspiąć. A jednak nie zraził się do gór.

Czternaście szczytów do zdobycia

W większym pomieszczeniu całą jedną ścianę zajmują duże oszklone fotografie z wypraw Kukuczki na szczyty Korony Himalajów. Wdowa po wspinaczu ciekawie opowiada o poszczególnych wyprawach, o radości z sukcesów i smutku, jaki towarzyszył Jerzemu, kiedy w górach ginął któryś z jego przyjaciół.

– Jerzy rozpoczął zdobywanie Korony Himalajów i Karakorum, czyli czternaście ośmiotysięczników, od wyjścia na Lhotse w 1979 roku. Na szczyt wchodził ze swoim partnerem Andrzejem Czokiem. Zdobył go normalną drogą, później wszystkie kolejne ośmiotysięczniki zdobywał, prowadząc na nie nowe, polskie drogi – podkreśla opiekunka Izby Pamięci.

W 1979 roku w Polsce organizowano dużą narodową zimową ekspedycję na Mount Everest. Kukuczka bardzo chciał wziąć w niej udział, lecz w grudniu urodził się jego pierwszy syn. Zrezygnował, jednak już na wiosnę 1980 roku wyruszył na najwyższy szczyt świata. Wspiął się wraz z Andrzejem Czokiem, poprowadził na „dach świata” nową polską drogę, południowym filarem. Mieli ze sobą butle z tlenem, lecz te pod szczytem się wyczerpały. Na sam wierzchołek wchodził bez dodatkowego tlenu.

– I tak przez kolejnych osiem lat Jerzy wspiął się w najwyższych górach świata, prowadząc tam nowe polskie drogi. Wspiął się także na szczyty w stylu alpejskim, bez

użycia tlenu – mówi Cecylia Kukuczka. – Jest człowiekiem bardzo szczęśliwym, ponieważ w życiu może zrobić to, co najbardziej pokochał. Ogromną satysfakcję sprawiło mu w 1985 roku wyjście na dwa ośmiotysięczniki – Dhaulagiri i Czo Oju – w jednym sezonie zimowym. Nikt do dziś niczego takiego nie powtórzył ani nie dokonał.

Tylko Polacy

W 1986 roku Kukuczka wyruszył wraz z międzynarodową ekspedycją na K2, wraz z drugim Polakiem – Tadeuszem Piotrowskim. Uczestniczą w niej bardzo dobrzy himalaściści z całej Europy.

– Mają pokonać bardzo trudną, południową ścianę, wówczas przez nikogo niezdobytą. Już na początku wyprawy ściana okazała się tak trudna, że wszyscy zachodni himalaściści wycofali się z niej, zostało tylko dwóch Polaków – Kukuczka i Piotrowski. Gdzieś powyżej 8 tys. metrów staje im na przeszkodzie 100-metrowa pionowa bariera skalna, pokonują ją przez dwa dni. Szczęśliwie stają na szczycie. Jerzy zostawia tam dwa krasnoludki, które dostał od swoich synów na szczyście – opowiada pani Cecylia.

Po radości z sukcesu nadszedł, niestety, tragiczny moment. Żona Kukuczki relacjonuje: – Powrót jest bardzo trudny. Są już ogromnie zmęczeni, brakuje im jedzenia, nie mają picia. Robią dwa biwaki pod gołym niebem. Podczas odwrotu wydarza się wypadek – Tadeuszowi Piotrowskiemu najpierw z buta wypina się jeden rak, następnie gubi drugiego. Nie utrzymuje się w ścianie, spada do szczeliny i ginie. Jerzy sam ledwo żywy schodzi do bazy.

Ostatni klejnot w koronie
Ostatnim szczytem z 14 wchodzących w skład Korony Himalajów, który Kukuczka miał do zdobycia, była leżąca po stronie chińskiej Sziszapangma. Polak sam organizował tę wyprawę, udał się w tym celu do Chin, aby zdobyć pozwolenie na wejście na szczyt. Na tę wyprawę zaprosił także kobiety, w tym znaną polską himalaistkę Wandę Rutkiewicz. Na szczyt wspięło się kilka zespołów – Kukuczka w parze

• Pamiątki po polskich himalaistach. Zdj. DANUTA CHLUP

Izbę Pamięci Jerzego Kukuczki w Istebnej można zwiedzać grupowo i indywidualnie, trzeba się jednak zapowiedzieć na wizytę. Kontakt do Cecylii Kukuczki: tel. +48 508 389 558, e-mail: cecyliakukuczka@gmail.com. Informacje można także znaleźć na stronie www.jerzykukuczka.com w zakładce Izba Pamięci.

Wanda Rutkiewicz zginęła przed 30 laty

13 maja upłynęło 30 lat od tragicznej śmierci w górach wybitnej polskiej himalaistki Wandy Rutkiewicz. Zginęła w 1992 roku na stokach Kanczendzongi w Himalajach. Miała 49 lat. Rutkiewicz była pierwszą kobietą, która stanęła na szczyście K2 oraz trzecią kobietą na świecie, a pierwszą Europejką, która wspięła się na Mount Everest. Rutkiewicz zdobyła 8 z 14 ośmiotysięczników.

O życiu i górskich wyprawach jednej z najwybitniejszych himalaistek świata można przeczytać w książce Anny Kamińskiej „Wanda. Opowieść o sile życia i śmierci”, wydanej w Krakowie w 2017 roku.

z Arturem Hajzerem. Wnieśli na szczyt narty. Kukuczka zjechał na nich do bazy. Dziś są one jedynymi z eksponatów w Izbie Pamięci. W bazie czekała na zdobywcę niespodzianka – kobiety wraz z lekarzem wyprawy przygotowali dla niego 14 śląskich klusek, w które wtknęli 14 chorągiewek z nazwami zdobytych przez niego szczytów Korony Himalajów.

– Jest pierwszym Polakiem, a drugim człowiekiem na świecie – bo pierwszym był Włoch, Reinhold Messner, który stanął na wszystkich najwyższych szczytach świata. Ma za sobą dziewięć nowych polskich dróg, cztery pierwsze zimowe wejścia i jedno przejście

pre-teksty i kon-teksty /215/

Krzysztof Łęcki

»Skrecona historia«

Lubię oglądać filmy Ridley'a Scotta. Nie wszystkie, ale kilka na pewno. Jego ostatnia produkcja – „Dom Gucci” (grają m.in. Lady Gaga oraz Al Pacino) – pokazuje naszą współczesność. No, trochę lat do tyłu, ale jednak to czasy lepiej czy gorzej znane. Na marginesie: film świetny – polecam. Nie pomyśl się jednak bardzo, jeśli powiem, że najbardziej znane dzieła Scotta to filmy science fiction („Obcy – ósmy pasażer Nostromo” czy „Lowca androidów” – ten ostatni mimo kasowej klapy w roku 1982, należy do klasyki współczesnego kina) oraz obrazy historyczne („Królestwo niebieskie”, „Gladiator”, „1492 – wyprawa do raju”). Dobra – te tytuły były najciekawsze przynajmniej dla mnie. Przy tym, jeśli idzie o wspomniane wyżej obrazy SF, to nie mam do nich najmniejszych uwag – żywie nieprzemijający zachwyty i podziw dla twórcy. Produkcje, których sceną i tematem są dzieje sprzed wieków, podobają mi się również, tyle że temu „podobaniu się” towarzyszą jednak ambiwalentne odczucia. Dlaczego? O tym za chwilę.

Podczytuję ostatnio książkę Jakuba Ostromeckiego zatytułowaną – właśnie – „Skrecona historia. Film a prawda historyczna” (Warszawa, 2021). Autor jest nauczycielem historii w jednym z warszawskich liceów. Ma więc pewnie okazję w czasie roku szkolnego dostrzec, w jakim stopniu głośne filmy fabularne przybliżają młodym ludziom historię, a w jakim ich obraz dzieł „skrecają”. I jak bardzo fałszywy obraz historycznej rzeczywistości przedstawiają. Z produkcji Scotta Ostromecki wziął pod lupę „Gladiatora”. Film naprawdę efektowny, trzymający w napięciu, dla niektórych nawet – moralitet. Zainteresowanych całością uwag Ostromeckiego na temat skreślenia historycznej prawdy w filmie, odsyłam do książki. Tu interesować mnie będzie tylko jeden wątek. Otóż, dostrzegając wykorzystanie przez Scotta naginanej historycznej prawdy dla potrzeb promocji bardzo współczesnych stereotypów, przesądów i ideologii, byłem przekonany, że jego filmy charakteryzuje dłałość o szczegółów, historyczne detale. No cóż... Ostromecki wspomina o doświadczeniach konsultantki historycznej „Gladiatora”, profesor Kathleen Coleman. Na porządku dziennym przy produkcji filmu były takie e-maile, jak „Potrzebujemy kilku dowodów na to, że kobiety gladiatorki miały do sutków przykryte ostrza”. Profesor – pisze Ostromecki – „nawnie myślała, że jej praca polega na weryfikacji anachronizmów, niedorzeczności, stereotypów i współczesnych mitów. Ridley Scott liczył się jednak z jej zdaniem coraz mniej, potrzebując konsultanta do żyrowania idiotyzmów”. Ostatecznie profesor Coleman poprosiła o wykreślenie jej z listy współpracowników.

Trudno pewnie o porozumienie historyka z reżyserem, który „świadomie łączy historię z aktualnymi wydarzeniami” i dla którego stylu znakiem rozpoznawczym jest strona wizualna filmu. Pewnie gladiatorki z przepięknymi do sutków ostrzami wyglądałyby efektowniej. A ideologia? Cóż, do uwag Ostromeckiego dorzucę własną, która mogła umknąć historykowi, ale nie powinna socjologowi. Otóż w

superprodukcji Scotta „Gladiator”, filmie z wielomilionową widownią, przemycą się przekonanie, że syn cesarza Marka Aureliusza, Kommodus, stał się potworem tylko dlatego, że ojciec był dla niego nie dość czuły. W rzeczywistości Marek Aureliusz, surowy dla wszystkich, Kommodusa rozpieszczał akurat ponad wszelką dopuszczalną miarę. Pisze Aleksander Krawczuk: „Marek Aureliusz starał się zapewnić swojemu jednemu synowi najlepszych nauczycieli, otaczał go czułością i opieką, a przy tym obsypywał zaszczytami od lat dziecińczych, dając wszystkim do zrozumienia, że to on ma być przyszłym cesarzem”. Nie muszę chyba dodawać, że w tej kwestii wierzą profesorowi Krawczukowi – nie Ridley'owi Scottowi. Głosicie fałszywej historii nie tylko wprowadzają w błąd innych, często oszukują nawet siebie samych. Niestety, ze szkodą dla nas wszystkich.

Tło akcji „Królestwa niebieskiego” to czasy trzeciej krucjaty. Otóż – pomijając to, że w filmie Scotta jedyny duchowny chrześcijański został przedstawiony jako tchórz, hipokryta i człowiek zachęcający wiernych do przejścia na islam byle tylko ratować skórę, a masakra dokonana przez Saladyna pod Hittin została pominięta w ogóle, to... No właśnie, oto chrześcijański dowódca obrony Jerozolimy negocjuje z Saladynem warunki poddania miasta. Saladyn – którego ważne sprawy wagi państwowej wzywały niezwłocznie w zupełnie inne miejsce jego imperium, obiecuje – „Nikt nie ucierpi...”. Jego rozmówca, chrześcijanin, nie może w to uwierzyć i powiada: „Wszak chrześcijanie, kiedy zdobywali Jerozolimę, wyrzneli mieszkających w niej...”. I odpowiada mu spokojnie Saladyn: „Ale ja to nie oni. Ja jestem Saladyn...”. Saladyn – jeden z najokrutniejszych władców muzułmańskich – przez Scotta przedstawiony niemal jako dobroczyńca ludzkości. No cóż, kiedyś bajki opowiadano dzieciom i niektóre w nie wierzyły. Dzisiaj – dorosli ludzie wyrabiają sobie opinie o świecie na podstawie tego, co zobaczą na ekranie.

I wreszcie film „1492”. Krzysztof Kolumb otrzymuje możliwość przedstawienia swoich racji na Uniwersytecie w Salamance. Chce płynąć na zachód, żeby odkryć nową drogę do Azji. Grający Kolumba Gerard Depardieu denerwuje się: „Tak długo nas okłamują, że Ziemia jest płaska jak stół, że jej krańców strzegą potwory”. Mocne i głupie. A głupie, bo nieprawdziwe. Ale w czasie debaty w Salamance słyszymy, że argumenty kościelnych oponentów Kolumba dotyczą obwodu kuli ziemskiej. Po-głąd, zgodnie z którym Ziemia jest płaska, nie pojawia się w ogóle, bo też pojawić się nie może. Wybitny semiotyk i powieściopisarz, ale i mediewista, Umberto Eco zapewnia, że „(w)brew temu, co głoszą liczne legendy krążące w Internecie, wszyscy średniowieczni uczeni uznawali, że Ziemia jest kulą. Nawet uczeń pierwszej klasy liceum z łatwością wywnioskuje, że skoro Dante wkracza w głąb piekielnej otchłani i wychodzi z niej po drugiej stronie, u stóp góry Czyścica, spoglądając na nieznane sobie gwiazdy, to musi być w pełni świadomy, iż Ziemia jest kulista”. Pytanie – ilu widzów filmu Scotta o tym wiedziało? A ilu uwierzyło w średniowiecznych płaskoziemców u władzy?

PODRÓŻE MAŁE I DUŻE. Poleca Jakub Skalka /19/

Jakub Skalka

Table de Teschen

Czy któryś z Czytelników zastanawiał się kiedyś, co łączy Luwr i Muzeum Śląska Cieszyńskiego? Okazuje się, że całkiem sporo! Korzenie obu instytucji sięgają głęboko, do czasów, gdy żywy był jeszcze duch Oświecenia. Nieco starszy Luwr pamięta świetność Napoleona, nasze muzeum – ojca Leopolda Szersznika, którego pokazuje zbiory „starożytności” udostępniane są w nim publicznie już od 1802 roku. Wśród tychże nie brakuje eksponatów przypominających dzieje Francji, z kolei w Luwrze – o czym mało kto pamięta – natknąć się można na niemych świadków historii Śląska Cieszyńskiego. Nasz region

Fot. JAKUB SKALKA

niejednokrotnie stawał się centrum wydarzeń światowej wagi. Z niego wywodzili się postaci, mające wpływ na losy Europy; tędy wiodły szlaki handlowe i maszerowały armie, usiłując ominąć Sudety i niebezpieczne zbocza Karpat w drodze na północ. Cieszyńskie stawało się też przedmiotem sporów – jak w czasie wojen śląskich – i miejscem układów pokojowych – jak w okresie wojen o sukcesję bawarską.

Głównym beneficjentem ugody został Fryderyk Wielki, podczas gdy Austrii przyniosła jedynie niewielkie nabytki terytorialne między Salzburgiem i Pasawą. Warto wspomnieć, że znalazło się wśród nich m.in. uroklike bawarskie miasteczko Braunau am Inn. Dokładnie to samo, w którym 110 lat później przyszedł na świat Adolf Hitler. Znamienny fakt – to w Cieszyńskie zapady decyzje polityczne, które sprawiły, że dziś niemieckiego dyktatora nazywa się niekiedy prześmiewczo „wybitnym austriackim – nie zaś niemieckim – akwarelistą”.

W samym Cieszyńskim wydarzenie upamiętniają, nomen omen, nazwa Parku Pokoju, portrety dyplomatów w Sali Sesyjnej ratusza oraz, pośrednio, budynek dawnego Sądu Ziemskiego, w którym traktat podpisano – a przynajmniej obiekt wzniesiony na jego miejscu po wielkim pożarze w 1789 roku. Znacznie więcej pamiątek rozrzuconych jest jednak po świecie. Tak oto, przechadzając się po Luwrze, natknąć się można na pewien stolik, wykonany na pamiątkę podpisania pokoju dla barona Louisa Augusta de Breteuil, ówczesnego ambasadora Francji w Wiedniu i uczestnika cieszyńskich rokowań (na zdjęciu). Przypominał zapewne ostatniemu pierwszemu ministrowi Ancien régime'u miłe chwile spędzone w Cieszyńcu, dziś zaś przypomina o nim zwiedzającym jedno z największych muzeów na świecie!

Na obrady pokojowe zjechała się dyplomatyczna wierzchołka Austrii i Prus, nie

Drogi wolności

Sobota 21 maja, godz. 20.20

PIĄTEK 20 MAJA

6.00 Polonia 24 6.30 Leśniczówka (s.) 7.00 Turystyczna jazda 7.15 World News Flash 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Smaki polskie. Smaki polskiej wicyprowiny - gołąbki do gąbki 11.30 Na sygnale (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Poland in Undiscovered. Łądek Zdrój 12.35 M jak miłość (s.) 14.15 Szansa na sukces. Opole 2022 15.15 Wiadomości 15.25 World News Flash 15.40 Bajki naszych rodziców. Wielka podróż Bolka i Lolka 15.50 Bajki naszych rodziców. Porwanie Baltazara Gąbki 16.00 Remiza (s.) 16.30 Na sygnale. Za dużo wrażeń 17.00 Teleexpress 17.20 Zakochaj się w Polsce. Strzelno 17.50 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 18.20 Studio Lwów 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Polonia Express 19.10 Olá Polonia 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.15 Na dobre i na złe (s.) 21.15 Satorium miłości 4 22.05 Polonia 24 22.35 Dziewczyny ze Lwowa 2 (s.).

SOBOTA 21 MAJA

6.00 Polonia 24 6.30 Co dalej? 6.55 Giganci historii. Kultura, czyli emigracyjna enklawa wolnej Polski 7.40 World News Flash 7.55 Pytanie na śniadanie 12.05 Księga Ksiąg. Jakub i Ezaw 12.30 Szaleństwo Majki Skowron (s.) 13.00 Na dobre i na złe (s.) 13.55 The Voice Kids 5. Przesłuchania w ciemno 16.00 Kulturalni PL 17.00 Teleexpress 17.20 M jak miłość (s.) 18.10 Szansa na sukces. Opole 2022 19.10 Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu - Edward Dziewoński 19.30 Wiadomości, pogoda, sport 20.20 Drogi wolności (s.) 21.25 Życie na gorąco (s.) 23.00 Kabaret. Super Show Dwójki 2 0.00 Midnight News.

NIEDZIELA 22 MAJA

6.15 Muzeum Polskiej Piosenki. Republika 6.35 Alternatywy 4 (s.) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.10 Życie według świętego Jana Pawła II. Człowiek 11.25 Ziarno. Mamma Mia 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Regina Coeli 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Słowo na niedzielę. Wstydlivy egzamin, czyli o przypomnianiu 13.00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. św. Łukasza Ewangelisty w Bydgoszczy 14.30 Kariera Nikodemu Dyzym (s.) 15.30 Kabaretowe Naj. Legenda kabaretu - Jan Kobuszewski 16.05 Leśniczówka (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 M jak miłość (s.) 18.15 Debata Polonia 24 18.50 Powroty 19.10 Łajki 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Ojciec Mateusz 26 (s.) 21.15 Chwała Ukrainie 23.20 Pitbull. Niebezpieczne kobiety.

PONIEDZIAŁEK 23 MAJA

6.00 Słownik polsko@polski 6.30 Przyjdź jako mądrość do dzieci... 6.50 Rok 1982. Kalendarium 7.00 Smaki świata - pośród morza 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.40 Pytanie na śniadanie 11.10 Polonia Express 11.30 Barwy szczęścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Drogi wolności. Ślepy los (s.) 13.15 Ojciec Mate-

usz 26 (s.) 14.00 Kulturalni PL 15.00 Wiadomości 15.20 World News Flash 15.35 Figi Migu na planecie Czochras 16.00 Remiza (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Słownik polsko@polski 17.50 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 18.20 Studio Lwów 18.30 Informacje kulturalne 18.55 Kamperem po Południu 19.20 Polacy świata. Jan Żak - Joao Zaco Parana 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 21.05 Czas honoru 4 (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Res Poloniae. O Polsce z oddali. Sir Leszek Borysiewicz 23.00 Reportaż 23.30 Remiza (s.).

WTOREK 24 MAJA

6.00 Polonia 24 6.30 Pozyteczni.pl 6.55 Co dalej? 7.15 World News Flash 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Kamperem po Południu 11.30 Barwy szczęścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Czas honoru 4. Kim pani jest? 14.05 Giganci historii. Polski wywiad w walce z Trzecią Rzeszą 15.00 Wiadomości 15.15 World News Flash 15.30 Powroty 15.50 Ale talent. Wiatraczek 15.55 Halo, halo! Lustrzana wizja Żużu 16.00 Remiza (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Studio Wschód 17.50 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 18.20 Prasa donosi. Rok 1923 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Nad Niemnem 19.10 Studio Lwów 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Ojciec Mateusz 9 (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Polski Londyn 23.30 Remiza (s.) 0.00 Midnight News.

ŚRODA 25 MAJA

6.00 Polonia 24 6.30 Qulszoł - kulinarne potyczki 7.00 Smaki polskie. Szyńska na okrągło 7.15 World News Flash 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.40 Pytanie na śniadanie 11.10 Studio Lwów 11.30 Barwy szczęścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Ojciec Mateusz 9 (s.) 13.55 Polski Londyn 15.00 Wiadomości 15.35 Animowanki. Rodzina Treflików 15.40 Nela Mała Reporterka. Dziwne gatunki waleni z lodowej krainy 16.00 Remiza (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 My, terytorialni 17.50 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 18.20 Studio Lwów 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Kierunek Zachód (mag.) 19.10 Magazyn z Wyp 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Dom nad rozlewiskiem (s.) 21.10 Miłość nad rozlewiskiem (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Magazyn Ekspres Reporterów 23.30 Remiza (s.).

CZWARTEK 26 MAJA

6.00 Polonia 24 6.30 Korona królów 6.55 Co dalej? 7.15 World News Flash 7.30 Pytanie na śniadanie 10.35 Panorama 10.45 Pytanie na śniadanie 11.10 Nad Niemnem 11.30 Barwy szczęścia (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Dom nad rozlewiskiem (s.) 13.05 Miłość nad rozlewiskiem (s.) 14.00 Zapora. Energia dla Niepodległej 15.00 Wiadomości 15.20 World News Flash 15.35 Bajki naszych rodziców. Reksio 16.00 Remiza (s.) 16.30 Barwy szczęścia (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Stacja innowacja 17.40 Mój czas. Maryla Rodowicz 17.50 Gra słów. Krzyżówka 18.20 Studio Lwów 18.30 Informacje kulturalne 18.50 Wilnotka 19.10 W obiektywie Polonii. Wschód 19.30 Wiadomości, sport. 20.10 Ekstradycja 2 (s.) 22.05 Polonia 24 22.35 Nie ma jak u mamy - koncert z okazji Dnia Matki.

Po co takie ataki?

13 maja minister Jan Dziedzicak, Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą, przybył z wizytą do dwóch polskich placówek na Litwie – Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. Władze rejonu trockiego podjęły decyzję o reorganizacji tych dwóch szkół, co może oznaczać w praktyce ich likwidację.

• Jan Dziedzicak (z prawej) przybył z wizytą do dwóch polskich placówek na Litwie. Fot. MARIAN PALUSZKIEWICZ

Polska przywiązuje ogromną wagę do Polaków z Wileńszczyzny. Na świecie jest 20 mln rodaków poza granicami kraju. Na Litwie, na Wileńszczyźnie, wierzę, że jest ich ponad 200 tys., ale to jest 1 proc. tych 20 mln Polaków poza granicami kraju. Jeśli chodzi o środki finansowe dla Polaków na Litwie, to jest to około 20 proc. wszystkich środków finansowych, czyli ten 1 proc. rodaków dostaje ponad 20 proc. środków finansowych przeznaczonych na wszystkich rodaków za granicą – mówił podczas spotkania minister. Jak zaznaczył urzędnik, istnienie tych szkół jest prawem człowieka, jest standardem europejskim, jest też tym, do czego zobowiązała się Litwa w ramach choćby swojego uczestnictwa w Radzie Europy, do czego zobowiązała się Litwa w traktacie między Polską a Litwą z 1994 r. Jest to standard Unii Europejskiej. Unia Europejska to nie tylko inwestycja w terenie i nie tylko różne dotacje, nie tylko geopolityczne bezpieczeństwo, ale też pewien styl życia, sposób myślenia, między innymi sposób myślenia polegający na szanowaniu mniejszości narodowych. Stwarzaniu możliwości, aby mniejszość narodowa żyjąca na terytorium Litwy czuła się obywatelami Litwy i gospodarzami u siebie. – Polska jest bardzo zaniepokojona pomysłami zamknięcia tych szkół. Polacy na Litwie są współgospodarzami tej ziemi od wieków. Jesteście tutaj od wieków. Jesteście współgospodarzami tych ziem, od 100 lat macie tutaj edukację, to są szkoły o bardzo bogatych tradycjach. Tak się złożyło, że granice przesunęły się i mieszkacie poza Polską. Dziś jesteście obywatelami Litwy, lojalnymi obywatelami. Jeśli likwiduje się waszą szkołę, a wy chcecie być lojalnymi obywatelami i dbać o ten kraj, i uczyć się tak, jak to robicie od wieków w języku polskim, no to ktoś tu wam pokazuje, że nie jesteście u siebie. To jest bardzo błędny, bardzo niebezpieczny sposób myślenia. Nie ma co szukać wśród Polaka wroga – podkreślił Jan Dziedzicak.

Polska i Litwa są najbliżej siebie od 30 lat. Relacje polsko-litewskie można dziś określić jako znakomite. Według ministra ktoś naj-

wraźniej chce te relacje osłabiać. Pomysł likwidacji szkół, to pomysł, tych szkół jest prawem człowieka, nie podkreślał, że między obu krajami są zbyt dobre relacje, zbyt wiele zostało osiągnięte między Polską a Litwą, aby godzić się na pomysł likwidacji. – Uważam, że ten postępek jest skarbem, jest bardzo potrzebny Polsce i Litwie. Musimy być razem, czasy są bardzo trudne. Wróg jest gdzie indziej. My doskonale wiemy, gdzie jest ten wróg. To jest prawdziwy wróg, który bardzo źle życzy Polsce i Litwie. Dzieląc się tym urzędnikom, którzy chcą uderzać w mieszkających tutaj od wieków Polaków. Po co tutaj takie ataki? To chyba ktoś chce zrobić prezent Władimirowi Putinowi, że wymyśla takie sztuczne pomysły, chce wywoływać sztuczne konflikty – mówił Pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą.

Szkoła Podstawowa im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach oraz Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu od dawna otrzymują wsparcie od państwa polskiego. Obie placówki zostały wyremontowane w zasadzie za pieniądze polskiego podatnika. 80 proc. wszelkich inwestycji było z polskich pieniędzy. Zainwestowano ponad milion euro. Minister podczas wizyty odwiedził te dwie szkoły. Był zachwycony nie tylko budynkami, ale także całą społecznością szkolną. Szkoły są pięknie wyremontowane, mają imponującą budynek, wspaniałą kadre pedagogiczną. Młodzież ma znakomite warunki do nauki, wspaniale są też tradycje tego miejsca w obu szkołach. Szkoły te istnieją ponad 100 lat. Jako polskie szkoły przetrwały okres Hitlera i Stalina.

„Kurier Wileński”/LITWA

SPORT

Z wiatrem w żaglach

Mamy świetną wiadomość dla miłośników żeglarstwa. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” zdecydowało się na kontynuację Światowych Polonijnych Mistrzostw Żeglarskich. Trzecia edycja zawodów cieszących się w zeszłym roku dużą popularnością odbędzie się w terminie od 24 do 27 czerwca ponownie w Gdyni. W 2021 roku w imprezie wystartowały aż trzy zaolziańskie ekipy, najlepiej spisała się zaś drużyna Klubu Kibica Boconowice, która w stawce trzynastu załóg z całego świata zajęła znakomite trzecie miejsce.

Janusz Bittmar

Międzynarodowe Polonijne Mistrzostwa Żeglarskie są największą tego typu imprezą żeglarską dla Polaków z całego świata. W poprzedniej edycji Polonię reprezentowały załogi z siedmiu państw europejskich, w gronie trzynastu drużyn nie zabrakło też zespołu Polonii Stanów Zjednoczonych. W związku z tym, że w terminie tegorocznych mistrzostw w Gdyni będą obchodzone coroczne Dni Morza, na uczestników czeka wiele dodatkowych atrakcji. Dużą frajdę sprawią na pewno spotkania z czołowymi polskimi żeglarzami. Składną mistrzostwa będzie wspierał słynny „samotnik” Szymon Kuczyński z Jachtklubu Morskiego Roda, zaś nad sprawnym przebiegiem zawodów będzie czuwał m.in. polarny żeglarz Ireneusz Kamiński.

Regaty zostaną przeprowadzone na jachtach klasy 2020, które jak twierdzą organizatorzy, dzięki swojej konstrukcji zapewniają zarówno bezpieczeństwo, jak i płynność żegluga oraz dobrą zabawę. Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonistawski dotrzymał słowa danego polonijnym sportowcom w zeszłym roku, że te regaty będą kontynuowane. – W naszym portfolio jest wiele imprez sportowych, jednak ta gdynska impreza jest specyficzna, bo daje nadzieję na przyszłość, że będziemy mogli nie tylko zarazić młodych Polaków mieszkających za granicą sportem, ale i zachęcić do przyjazdu do Gdyni, do Polski. Mamy nadzieję, że ta impreza będzie się rozwijać i będzie przyciągać coraz

• Migawka z ubiegłorocznej edycji. Fot. PAI

większą liczbę miłośników żeglarstwa z różnych stron świata – mówił prezes.

W Republice Czeskiej wprawdzie brakuje morza, ale Zaolziakom ten Klubu Kibica Boconowice. W tym roku do Gdyni szykuje się też szef boconowickiego zespołu, Marek Słowiaczek. – Zapowiada się zaciekłą rywalizacją. Utrwalaliśmy nasze żeglarskie umiejętności w Chorwacji, żeby je przelożyć na dobry występ w Gdyni. Bałtyk zachowuje się trochę inaczej, niż Adriatyk, ale ważne, żeby być zgraną drużyną. To podstawa do osiągnięcia sukcesu – zaznaczył Marek Słowiaczek.

Zwycięstwa z ubiegłego roku będzie broniła mieszana załoga

w jakim składzie powalczymy tym razem w Gdyni i jakie zaolziańskie załogi jeszcze dołączą do listy startowej – powiedziała „Głosowi” Andrea Skupień-Kapsia, członkini Klubu Kibica Boconowice. W tym roku do Gdyni szykuje się też szef boconowickiego zespołu, Marek Słowiaczek. – Zapowiada się zaciekłą rywalizacją. Utrwalaliśmy nasze żeglarskie umiejętności w Chorwacji, żeby je przelożyć na dobry występ w Gdyni. Bałtyk zachowuje się trochę inaczej, niż Adriatyk, ale ważne, żeby być zgraną drużyną. To podstawa do osiągnięcia sukcesu – zaznaczył Marek Słowiaczek.

Zwycięstwa z ubiegłego roku będzie broniła mieszana załoga

Austrii i Irlandii w składzie Szymon Janik, Stanisław Popek, Irena Małek, Magdalena Detyna, Miłosz Góralik. Klub Kibica Boconowice w składzie Jakub Wedehofte, Grzegorz Skupień, Andrea Skupień-Kapsia, Ivan Borski, Jana Borska, Bogdan Borski zajął w 2021 roku trzecie miejsce, tuż za podium uplasowała się załoga z Cierlicka – Lech Ćmok, Ewa Ćmok, Bogdan Kokotek, Michał Jeżowicz, Zbigniew Jeżowicz. Na 9. pozycji regaty zakończyła załoga PTTS „Beskid Śląski” – Dominik Śliwiński, Henryk Cieślak, Anna Franek, Władysław Czudek, Marian Cieślak. Jak będzie w tym roku? O tym przekonamy się pod koniec czerwca. (jb)

DYWIZJA F

OPAWA B – BOGUMIN 1:3

Do przeryw: 1:2. Bramki: 8. Vesely – 19. Václavíček, 34. Fr. Hanus, 60. Halaška. Bogumin: Jakub Kodeš – Kubik, Václavíček, Jan Kodeš – Sporysz, Strojek, Palej, Bloksch, Malysz (77. Mały) – Fr. Hanus (86. Ferenc), Halaška (80. Padých). Jesteśmy świadkami fantastycznego wiosennego sezonu w wykonaniu piłkarzy Bosporu Bogumin. W czwartę lidze nikt jeszcze wiosną nie znalazł recepty na zespół Martina Špičky, który przez weekendem awansował na trzecie miejsce w tabeli. (jb)

Zrobiło się nerwowo

W finale Strabag Rail Ekstraligi piłkarzy ręcznych po dwóch meczach mamy remis 1:1. W serii granej do trzech zwycięskich spotkań szczyptorniści Banika Karwina nie wykorzystali okazji do zdobycia meczobu, przegrywając na parkiecie Pilzna 25:32. Jutro o godz. 17.30 Banik zmierzy się z Pilzmem po raz drugi na własnym podwórku.

Na zachodzie Czech karwiniacy nie nawiazali do udanego pierwszego występu. W grze podopiecznych trenera Michala Brúny było sporo niedokładności, błędów technicznych, a także błędów indywidualnych. – Musimy wyciągnąć wnioski

2. FINAŁ STRABAG RAIL EKSTRALIGI

TALENT PILZNO – BANIK KARWINA 32:25

Do przeryw: 19:16. Karwina: Marjanovič, Mokroš, Tabara – Mlotek 2, Fulnek 2, Petrovič 2, Franc, Sobol 6, Skalický 2/1, Solák 5, Růža 2, Jan Užek 2, Nanti, Patzel 2, Široký, Halama.

• Piłkarze nie sprzedają tanio skóry, w końcu to wciąż aktualny mistrz RC. Fot. hcb-karwina

cać myśłami. Teraz kluczowe, żeby dobrze się przygotować do sobotniego starcia – zaznaczył Patzel.

W sobotę w hali Banika Karwina ponownie spodziewane są tłumy

widzów. – Taka atmosfera potrafi nas uskrzydlić. W Pilźnie wprawdzie też było głośno, ale w naszej

hali atmosfera jest specyficzna, po prostu najlepsza – podkreślił Patzel. (jb)

INFORMATOR

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYŃ: Modry z nebe (21, godz. 17.30).

CO W KINACH

BYSTRZYCA: V létě ti fěknu, jak se mám (21, godz. 19.00); **JABLONKÓV:** V létě ti fěknu, jak se mám (20, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** A oni dalej grzeszą, dobry Boże! (20, godz. 17.30); **JABŁONKÓV:** Doktor Strange w multiversum obłędu (20, godz. 20.00); Pan Wilk i spółka (21, godz. 15.00); Po čem muži touží (21, godz. 17.30); Vyšehrad – Fyilm (21, godz. 20.00); Kurozając i zagadka Chomika Ciemności (22, godz. 15.00); Żeny a život (22, godz. 17.30); Poslední závod (22, godz. 20.00); Pies (23, godz. 17.30); Uncharted (23, godz. 19.30); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Po čem muži touží 2 (20, godz. 16.30); Cud (20, godz. 19.00); Pan Wilk i spółka (21, godz. 15.30); A oni dalej grzeszą, dobry Boże! (21, godz. 17.30); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Po čem muži touží 2 (20, godz. 16.30); Cud (20, godz. 19.00); Pan Wilk i spółka (21, godz. 15.30); A oni dalej grzeszą, dobry Boże! (21, godz. 17.30); **KARWINA – Centrum:** Doktor Strange w multiversum obłędu (20, godz. 17.15); Żeny a život (20, godz. 20.00); Pan Wilk i spółka (21, godz. 15.00); A oni dalej grzeszą, dobry Boże! (21, godz. 17.30); Vyšehrad – Fyilm (21, godz. 20.00); Kurozając i zagadka Chomika Ciemności (22, godz. 15.00); Doktor Strange w multiversum obłędu (22, godz. 17.30); Żeny a život (22, godz. 20.00); Fantastyczne zwierzęta (23, godz. 19.30).

18.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Wyrolowani 2 (20-22, godz. 17.00); Fantastyczne zwierzęta (20, godz. 18.00; 21, 22, godz. 19.30); A oni dalej grzeszą, dobry Boże! (20, godz. 19.30; 21, 22, godz. 18.00); Shan-g-Chi i Legenda dziesięciu pierścieni (23, godz. 17.00); Boscy (23, godz. 18.00); Mulholland Drive (23, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt. godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYŃ – Zarząd MK PZKO w Parku Sikory zaprasza członków i sympatyków koła na wycieczkę na Ochodzitę w sobotę 21. 5. Odjazd autobusu z przystanku przed Celmą (PL) o godz. 8.00, powrót około godz. 16.00. W razie deszczu wycieczka nie odbędzie się!

CZ. CIESZYŃ-MOSTY – MK PZKO zaprasza na prelekcję poświęconą warzeniu piwa, która połączona będzie z degustacją. Spotkanie odbędzie się w czwartek 26. 5. o godz. 17.00 w Domu PZKO, a poprowadzi je Michał Kochaniewicz, fachowiec, pre-

kursor i popularyzator warzenia piwa typu IPA, APA i innych. Odwołanie spotkania o godz. 15.00. **KOŃSKA-OSÓWKI – MK PZKO** zaprasza wszystkich członków i sympatyków na tradycyjne smażenie jajecznicy 29. 5. o godz. 15.00 do Lasku na Osówce. Bufet zapewniony. Wstęp trzy jajka. **OBWÓD BOGUMIŃSKI – MK PZKO** w Boguminie, Lutyni Dolnej, Skrzeczoniu, Wierzniowicach i Zabłociu zapraszają na Akademię z okazji 75-lecia PZKO w sobotę 21. 5. o godz. 15.00 w Domu Narodowym. Program przedstawi Zespół Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego „Niezapominajki”. Po programie wspólna herbata. **DĄBROWA – Zarząd MK PZKO** zaprasza na świetlicę z okazji Dnia Matki dnia 22. 5. o godz. 16.00 do Domu Narodowego. Program przedstawi Zespół Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego „Niezapominajki”. Po programie wspólna herbata. **DARKÓW – Chór „Lira”** zaprasza wszystkich chętnych do udziału w Warsztatach Muzycznych, które odbędą się w sobotę 21. 5. w godz. 9,00-12,00 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie. Poprowadzi je prof. Alojzy Suchanek. Spotkanie śpiewaków-amatorów pod okiem doświadczanego dyrygenta, to możliwość miłego, niezobowiązującego spędzenia sobotniego przedpołudnia. **KARWINA – Oddział Literatury** Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w spotkaniu z połączonym z promocją nowej książki prof. K.D. Kadłubca „Od Cieszyńska sypano dróżeczka”, które odbędzie się w czwartek 26. 5. o godz. 17.00 w budynku biblioteki w Karwinie-Frysztacie na Rynku Masaryka. Gościnnie wystąpi akordeonista Adam Ligocki. Na miejscu możliwość nabycia książki z autografem autora. Prosimy o rezerwację biletów w cenie 50 Kč pod nr. tel. 596 312 477 lub 558 849 501, ew. e-mailowo: polske@rka.cz.

KARWINA-RAJ – MK PZKO zaprasza w sobotę 28. 5. od godz. 15.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszu 150-lecia Polskiej Szkoły w Karwinie-Raju. W programie występy „Dźwięku” i „Promyka”, wystawa okolicznościowa, odświeżenie tablicy pamiątkowej, zwiedzanie budynku byłej szkoły oraz spotkanie absolwentów. Bufet i zabawa do rana zapewnione. **▲ Klub Seniora MK PZKO** zaprasza członków na spotkanie 24. 5. o godz. 15.00. **KARWINA-NOWE MIASTO – MK PZKO** zaprasza 28. 5. o godz. 15.30 do klubu seniora „Archa” na tradycyjne smażenie jajecznicy. W programie wyświetlanie zdjęć starej Karwiny. **KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW W RC – Zarząd** zaprasza na Spacer Wiosenny, który odbędzie się we wtorek 31. 5. Spotykamy się na dworcu autobusowym w Hawierzowie o godz. 9.30. Trasa spaceru: szkoła podstawowa, przedszkole i Dom PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, indywidual-

nie można zwiedzić Kotulowóm Drzewiönke. Przewidziane zakończenie spotkania o godz. 15.00. **KOŃSKA-OSÓWKI – MK PZKO** zaprasza wszystkich członków i sympatyków na tradycyjne smażenie jajecznicy 29. 5. o godz. 15.00 do Lasku na Osówce. Bufet zapewniony. Wstęp trzy jajka. **OBWÓD BOGUMIŃSKI – MK PZKO** w Boguminie, Lutyni Dolnej, Skrzeczoniu, Wierzniowicach i Zabłociu zapraszają na Akademię z okazji 75-lecia PZKO w sobotę 21. 5. o godz. 15.00 w Domu Narodowym. Program przedstawi Zespół Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego „Niezapominajki”. Po programie wspólna herbata. **DARKÓW – Chór „Lira”** zaprasza wszystkich chętnych do udziału w Warsztatach Muzycznych, które odbędą się w sobotę 21. 5. w godz. 9,00-12,00 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie. Poprowadzi je prof. Alojzy Suchanek. Spotkanie śpiewaków-amatorów pod okiem doświadczanego dyrygenta, to możliwość miłego, niezobowiązującego spędzenia sobotniego przedpołudnia. **KARWINA – Oddział Literatury** Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w spotkaniu z połączonym z promocją nowej książki prof. K.D. Kadłubca „Od Cieszyńska sypano dróżeczka”, które odbędzie się w czwartek 26. 5. o godz. 17.00 w budynku biblioteki w Karwinie-Frysztacie na Rynku Masaryka. Gościnnie wystąpi akordeonista Adam Ligocki. Na miejscu możliwość nabycia książki z autografem autora. Prosimy o rezerwację biletów w cenie 50 Kč pod nr. tel. 596 312 477 lub 558 849 501, ew. e-mailowo: polske@rka.cz.

KARWINA-RAJ – MK PZKO zaprasza w sobotę 28. 5. od godz. 15.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszu 150-lecia Polskiej Szkoły w Karwinie-Raju. W programie występy „Dźwięku” i „Promyka”, wystawa okolicznościowa, odświeżenie tablicy pamiątkowej, zwiedzanie budynku byłej szkoły oraz spotkanie absolwentów. Bufet i zabawa do rana zapewnione. **▲ Klub Seniora MK PZKO** zaprasza członków na spotkanie 24. 5. o godz. 15.00. **KARWINA-NOWE MIASTO – MK PZKO** zaprasza 28. 5. o godz. 15.30 do klubu seniora „Archa” na tradycyjne smażenie jajecznicy. W programie wyświetlanie zdjęć starej Karwiny. **KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW W RC – Zarząd** zaprasza na Spacer Wiosenny, który odbędzie się we wtorek 31. 5. Spotykamy się na dworcu autobusowym w Hawierzowie o godz. 9.30. Trasa spaceru: szkoła podstawowa, przedszkole i Dom PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, indywidual-

nie można zwiedzić Kotulowóm Drzewiönke. Przewidziane zakończenie spotkania o godz. 15.00. **KOŃSKA-OSÓWKI – MK PZKO** zaprasza wszystkich członków i sympatyków na tradycyjne smażenie jajecznicy 29. 5. o godz. 15.00 do Lasku na Osówce. Bufet zapewniony. Wstęp trzy jajka. **OBWÓD BOGUMIŃSKI – MK PZKO** w Boguminie, Lutyni Dolnej, Skrzeczoniu, Wierzniowicach i Zabłociu zapraszają na Akademię z okazji 75-lecia PZKO w sobotę 21. 5. o godz. 15.00 w Domu Narodowym. Program przedstawi Zespół Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego „Niezapominajki”. Po programie wspólna herbata. **DARKÓW – Chór „Lira”** zaprasza wszystkich chętnych do udziału w Warsztatach Muzycznych, które odbędą się w sobotę 21. 5. w godz. 9,00-12,00 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie. Poprowadzi je prof. Alojzy Suchanek. Spotkanie śpiewaków-amatorów pod okiem doświadczanego dyrygenta, to możliwość miłego, niezobowiązującego spędzenia sobotniego przedpołudnia. **KARWINA – Oddział Literatury** Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w spotkaniu z połączonym z promocją nowej książki prof. K.D. Kadłubca „Od Cieszyńska sypano dróżeczka”, które odbędzie się w czwartek 26. 5. o godz. 17.00 w budynku biblioteki w Karwinie-Frysztacie na Rynku Masaryka. Gościnnie wystąpi akordeonista Adam Ligocki. Na miejscu możliwość nabycia książki z autografem autora. Prosimy o rezerwację biletów w cenie 50 Kč pod nr. tel. 596 312 477 lub 558 849 501, ew. e-mailowo: polske@rka.cz.

KARWINA-RAJ – MK PZKO zaprasza w sobotę 28. 5. od godz. 15.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszu 150-lecia Polskiej Szkoły w Karwinie-Raju. W programie występy „Dźwięku” i „Promyka”, wystawa okolicznościowa, odświeżenie tablicy pamiątkowej, zwiedzanie budynku byłej szkoły oraz spotkanie absolwentów. Bufet i zabawa do rana zapewnione. **▲ Klub Seniora MK PZKO** zaprasza członków na spotkanie 24. 5. o godz. 15.00. **KARWINA-NOWE MIASTO – MK PZKO** zaprasza 28. 5. o godz. 15.30 do klubu seniora „Archa” na tradycyjne smażenie jajecznicy. W programie wyświetlanie zdjęć starej Karwiny. **KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW W RC – Zarząd** zaprasza na Spacer Wiosenny, który odbędzie się we wtorek 31. 5. Spotykamy się na dworcu autobusowym w Hawierzowie o godz. 9.30. Trasa spaceru: szkoła podstawowa, przedszkole i Dom PZKO w Hawierzowie-Błędowicach, indywidual-

Cena za przejazd autobusem 230 Kč. Są wolne miejsca! **▲ 25. 5.** Ponieważ kaktusy u pana Kotasa w Ropicy jeszcze nie rozkwitły, robimy zamiannę wycieczek. Zapraszamy do Górek Wielkich i spacer ścieżką dydaktyczno-przyrodniczą „Góra Bucze” (pierwotnie S5 – 22. 6.). Cała trasa ma około 5 km długości i 180 m różnicy wysokości: https://mappy.cz/s/mucakafame. Odjazd autobusem z przystanku Cieszyń-Celma o godz. 9.15. Prowadzi Stasiek Pawlik, tel. 0048 606 133 123.

KONCERTY

DARKÓW – MK PZKO w Darkowie oraz chór Lira zapraszają wszystkich członków i sympatyków na XXV „Maj nad Olzą” w niedzielę 22. 5. o godz. 15.00 w Domu PZKO w Karwinie-Frysztacie. W programie występ chór „Lira” z Darkowa wraz z gośćmi, dzieci z przedszkola w Karwinie oraz debiutujący zespół wokalny „Dobry Wieczór”.

OFERTY

MALOWANIE DACHÓW I PŁOTÓW wszelkiego gatunku, 3 x lakier. Gł-166
Tel. 732 383 700. Balicki.
MASZ PROBLEM Z SAMOCHODEM? Naprawimy go! AUTOSERVIS - PNEUSERVIS Pamicar s.r.o., tel.: +420 608 120 706. Gł-208
OGRODZENIA, BRAMY, meble ogrodowe, ocieplenia budynków, remonty, usługi budowlane. Tel: +48 511 579 636. Gł-163
www.rafmet-ogrodzenia.pl.
PRZECIEKA CI DACH, kapie Ci do domu – zadzwoni: +48 609 852 057. Uszczelniamy wszystkie rodzaje dachów. Gł-021

ŻYCZENIA

Koleżance HALINCE GAJDZICY

Dy Ci brzinkła dzisiaj ta drugo trzicatka, w zdrowiu i szczyńsiu żyj nóm długi latka. Niech Cie nie bolóm ni klymba, ni kości, tego Ci życzóm Bakarynki i Bakarowcy.

Gł-310

Powiedz mi, Życie, coś miłego...
Nie pędz tak szybko,
Daj odpocząć...

Dzisiaj – 20 maja 2022 – w ten piękny dzień obchodzi swój zacyjny jubileusz – 70. urodziny
Szanowna Pani ZOFIA KUBIENIA
z Czeskiego Cieszyňa-Mostów
Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, dobrego samopoczucia, niegasnącego entuzjazmu życiowego oraz wszelkiej radości składają mąż Fredzio, córki Marylia i Baśka oraz wnuczka Aneczka Maria i Sebus.

Gł-316

WSPOMNIENIA

Kto żyje w sercach tych, których opuścił, ten nigdy nie odszedł.

Dnia 22 maja 2022 minie 10 lat od chwili, kiedy odeszła od nas nasza Ukochana Żona, Matka i Babcia

śp. MARIA GRZEBIŃ
z Lutyni Dolnej

Wspominają mąż Albert oraz syn i córka z rodzinami.

RK-034

Dziękujemy Ci za to, kim byłaś, za każdy dzień, którym z nami żyłaś.

Dnia 18 maja obchodziłaby 95. urodziny nasza najdroższa Mamusia

śp. MARTA JUNGOWA
z domu Firut

Z miłością i wielkim szacunkiem wspominają Wiesia i Adrian z rodzinami.

RK-038

Ci których kochamy, nie umierają nigdy, bo miłość to nieśmiertelność.

24 maja minie 22. rocznica, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Najdroższa Mamusia i Babcia

śp. HELENA KUBECZKOWA
z domu Kantor

zaś dnia 3 maja minęła 16. rocznica śmierci naszego Kochanego Tatusia, Dziadka i Pradziadka

śp. EMILA KUBECZKI
z Orłowej-Poręby

(dawniej z Karwiny-Kopali)

Kto znał Ich szlachetne serca, niechaj poświęci Im chwilę wspomnień. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

Gł-317

Dnia 8 maja obchodziłaby swoje setne urodziny nasza Kochana Ciocia

śp. ZDENKA LUGSCHOWA
z domu Toman, z Karwiny 2-Kopali

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

Gł-318

Dnia 18 maja 2022 minęło 30 lat od śmierci naszej Kochanej

EUGENII MADECKIEJ

O chwilę wspomnień prosi córka z rodziną.

Gł-286

Kochamy wciąż za mało i stale za późno...

ks. Jan Twardowski

Minęło już 26 lat od chwili, kiedy opuściła nas nasza Kochana

MARTA OSTRUSZKA

z domu Bonczek,

zamieszkała w Czeskim Cieszyń-Mistrzowicach
Gdyby była z nami, 19 maja obchodziłaby 80. urodziny. Dziękujemy za Twoją miłość, serdeczność i opiekę. W naszych sercach pozostaniesz na zawsze!
Dzieci z rodzinami.

Gł-314

NEKROLOGI

Wyrazy głębokogo współczucia składamy naszej chórzystce Marylce Bartulec z powodu śmierci Jej Mamy

śp. MARI SIWEK

Członkowie chóru „Zaolzie” z Orłowej-Lutyni.

Gł-320

MK PZKO w Nieborach zaprasza na 68. Dzień Oszeldy 28. 5. od godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie m.in. dzieci z miejscowej polskiej szkoły i przedszkola, chór mieszany „Godulań Ropica”, uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej im. J. Kubisza w Gnojniku, Zespół Regionalny „Jasieniczanka”, „Capkocvi” zo Skalitego, finaliści Festiwalu Piosenki Dziecięcej z Nieborów i okolicy, Head in the Clouds. Domowa kuchnia, darmowe atrakcje dla dzieci.

PROGRAM TV

PIĄTEK 20 MAJA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położne (s.) **9.55** Jak się żyje kotom **10.10** Długa sukienka **11.00** Nasze hobby **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Reporterzy TVC **14.40** Na tropie **15.15** Losy gwiazd **16.10** Łopatologicznie **17.00** Mieszkać jak... studentka **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Gliniarze i niemowlak (s.) **21.15** Wszystko-party **22.10** Zawodowcy (s.) **23.00** Kryminolog (s.) **0.05** Sprawy detektyw Murdocha (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Wędrowki z parą **9.00** Wyprawy w nieznanie **9.50** Cywilizacje **10.45** Bohaterowie starożytny Grecji **11.35** Bacowanie **12.05** Siostry z sawanny **13.05** Afrykańskie pastorkowia wzdłuż rzek **13.55** Airbus A350 **14.45** Walka w ruchu oporu **15.45** Projekt nazizm **16.40** Czar Afryki **17.05** Świądki **17.35** Tajemnicze południowe Indie **18.25** Heydrich – ostatnie rozwiązanie **18.55** Największe bitwy czołgowe **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Pojedynek (film) **21.35** Jak poślubić milionera (film) **23.15** Fargo (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.40** Ulica (s.) **9.40** Facet (s.) **10.55** Pościg **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Lekarze z Początków (s.) **14.00** Mentalista (s.) **14.55** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Słonce, siano, truskawki (film) **21.40** Czterech jeźdźców (film) **23.55** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.10 M.A.S.H. (s.) **7.00** Nowy dzień **8.15** M.A.S.H. (s.) **8.50** Zoo (s.) **10.10** Incognito **11.25** Strażnik Teksasu (s.) **12.25** Gliniarz i prokurator (s.) **13.25** Policja kryminalna Montpellier (s.) **14.30** Agenci NCIS (s.) **15.40** Tak jest, szefie! **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czeszy **22.00** Tata w domu (s.) **23.15** Tak jest, szefie! **0.30** Like House.

SOBOTA 21 MAJA

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babcie **6.25** Łopatologicznie **7.20** Skradziony król **8.15** Rubinowa bajka **8.50** Losy gwiazd **9.45** Gejzer **10.20** Ojciec Brown (s.) **11.05** Wszystkie party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Jak pan Pinajs kupował od kota sadło (bajka) **13.50** Różdżce chrześni z bagien (bajka) **14.30** Mężczyźni się nie starzej (film) **16.10** Hercule Poirot (s.) **17.55** Do szczęścia **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Cuda natury **21.20** Vladimir Mensik – 75 **23.05** Maigret w pensjonacie (film) **0.40** Miejsce zbrodni – Berlin (s.).

TVC 2

6.00 Historie z czasów zimnej wojny **6.55** Przeżyli rok 2000 **7.15** Cudowna Ameryka **8.10** Namibia **9.05** Na rowerze **9.15** Show Trumpa **10.10** Duże maszyny **11.00** Auto Moto Świat **11.25** Lotnicze katastrofy **12.15** Miasta bez

barier **12.25** Babel **12.50** Cuda ludzkiego geniuszu **13.45** Zatonięcie statku Bismarck **15.20** Wyspy Azorskie **16.15** Trzeci król **17.10** Cudowna planeta **18.00** Okawango – rzeka marzeń **18.55** Świądki **19.25** Czar Afryki **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Wróg pod powierzchnią (film) **21.40** November Man (film) **23.25** Tucker & Dale kontra Zło (film).

NOVA

6.20 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.35** M.A.S.H. (s.) **8.15** Prima Maskotka **8.40** Prima świat **9.15** Prima Czeszy **9.40** Poradnik złotej partki **10.15** Jak to było, szefie? **11.00** Partia Terezy Tomankowej **11.55** Poradnik domowy **12.50** Poradnik Pepy Libickiego **13.15** Poradnik Ládi Hruški **14.15** Gliniarz (s.) **15.30** V.I.P. morderstwa (s.) **16.50** Portal randkowy (film) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Zbyt bliska znajomość (film) **22.35** Dziewczyny z porcelany (film) **0.50** Zabójczy samotnych serc (film).

PRIMA

6.15 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.35** M.A.S.H. (s.) **7.35** Cyklosalon.tv **8.10** Zamienimy się samochodami **8.45** Autosalon.tv **9.55** Pierwsza kolacja **11.00** Kochamy Czeszy **12.50** Morderstwa według Agathy Christie (s.) **14.50** Dziewczyny z porcelany (film) **17.00** Pól domu bez narzeczonego (film) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **21.30** V.I.P. morderstwa (s.) **22.55** Krwawe porady, wiadomości, sport **20.10** Sprawy I. wydziału (s.) **21.10** Reporterzy TVC **21.50** W ostatniej chwili **22.20** Życie i czasy sędziogo A.K. (s.) **23.20** Kryminolog (s.) **0.25** AZ kwiz.

NIEDZIELA 22 MAJA

TVC 1

6.00 Ciek

